

H. P. BLAVATSKY

A CSEND HANGJA

és más válogatott töredékek

AZ ARANY SZABÁLYOK KÖNYVÉBŐL

A tanítványok mindennapi használatára.

MAGYAR TEOZÓFIAI TÁRSULAT

1993

A mű eredeti címe:

The Voice of the Silence.

The Theosophical Publishing House

Adyar, 1983.

TARTALOMJEGYZÉK

ELŐSZÓ	5
A CSEND HANGJA	7
A KÉT ÖSVÉNY	13
A HÉT KAPU	19
JEGYZETEK	27
<i>A CSEND HANGJA</i>	<i>27</i>
<i>A KÉT ÖSVÉNY</i>	<i>30</i>
<i>A HÉT KAPU</i>	<i>32</i>

Ajánlva annak a néhánynak ...

ELŐSZÓ

A következő lapok az *Arany Szabályok Könyvé*-ből valók, azon művek egyikéből, amelyeket Keleten a misztikus tanok tanulóinak kezébe adnak. A benne foglaltak ismerete kötelező abban az iskolában, amelynek tanait a teozófusok nagy része elfogadta. Minthogy a szabályok jó részét könyv nélkül tudom, a fordítás aránylag könnyű feladat volt.

Ismeretes, hogy Indiában a pszichikai fejlődést elősegítő módszerek a különböző *guru*-k (tanítók, vagy mesterek) szerint változnak. Nemcsak azért, mert az egyes *guru*-k különböző filozófiai iskolákhoz* tartoznak, hanem azért is, mert minden *guru*-nak saját módszere van, amelyet rendszerint nagy titokban tart. A Himalája túlsó oldalán lévő ezoterikus iskolák módszerei azonban nem különböznek egymástól, kivéve azt az esetet, ha a *guru* csak egyszerű *láma*, aki alig tud többet a tanítványainál.

A mű, amelyből fordítok, része egy sorozatnak, amelyből a Titkos Tanítás alapjául szolgáló *A Dzián Könyve* versei is valók.

Nágárdzsuna legendája azt mondja, hogy a nagy misztikus művet, a *Paramarthá*-t éppúgy, mint az *Arany Szabályok Könyvé*-t is a *Nágák*, vagy Kígyók -így nevezték az ősi Beavatottakat - ajándékozták a nagy *Arhát*-nak. A műben foglalt igazságok és gondolatok azonban - bármily nemesek és eredetiek is - gyakran megtalálhatók más formában a szanszkrit irodalomban, pl. a *Dzsnánésvari*-ban,** ebben a pompás misztikus értekezésben, amelyben *Krishná* ragyogó színekkel írja le *Ardzsuná*-nak a teljesen megvilágosodott *jógi* állapotát; ugyanígy egyes *Upanisádok*-ban is. Ez nagyon is természetes, hiszen a nagy *arhát*-ok többsége, ha nem is valamennyi, *Gautháma Buddha* első követői, nem mongolok, hanem hinduk és árják voltak, különösen azok, akik Tibetbe vándoroltak. Már maga *Árjászanga* is számos munkát hagyott ránk.

Az eredeti szabályok téglalakú vékony táblákra, másolataik gyakran korongokra voltak vésve. E táblákat, vagy korongokat rendszerint azon templomok oltárain őrizték, amelyek egy-egy olyan központhoz tartoztak, ahol az un. „kontemplatív”, vagy *Mahájána* (*Jogácsára*) iskolák voltak. A szabályokat különféleképpen írták: olykor tibeti nyelven, de többnyire ideográfokban. A papi nyelvnek (a *szenzár*-nak) nemcsak saját ABC-je van, hanem különböző titkos jelekben is kifejezhető, amelyek inkább ideográfokhoz, mint szótagokhoz hasonlíthatók. Egy másik módszer (tibeti nyelven *lug*) számokat és színeket használ, amelyek a tibeti ABC-nek felelnek meg (30 egyszerű és 74 összetett betű), és így egy teljes kriptografikus ABC-t képeznek.

Ha ideográf olvasásáról van szó, akkor másik módszert kell alkalmazni. Itt u.i. a csillagászati szimbólumok és jelek, azaz az állatöv tizenkét jegye és a hét alapszín, - mindegyik három: világos, eredeti és sötét árnyalatban - az egyszerű ABC harminchárom betűjét jelentik, tehát szavakat és mondatokat fejeznek ki. Ennél a módszernél a tizenkét állatövi jegy ötször véve és az öt elemmel és a hét színnel együtt egy teljes ABC-t képez, amely hatvan szent betűből és tizenkét jegyből áll. A szöveg elején jel mutatja, hogy az indiai módszer szerint - amelyben minden szó csupán a szanszkrit adaptálása - vagy a kínai módszer szerint, mint ideográfiát kell-e olvasni.

A legkönnyebb módszer azonban az, amelyik nem kívánja az olvasótól semmiféle speciális nyelv használatát, hanem tetszésére bízta, hogy a szöveget *bármelyik* nyelven olvassa, minthogy a jelek és szimbólumok, akár az arab számok, általánosan és nemzetközileg ismertek voltak a beavatott misztikusok és követőik előtt. Hasonló sajátság jellemzi a kínai írás egyik változatát, amelyet bárki olvashat, aki a szabályait ismeri - pl. egy japán japánul olvashatja, egy kínai viszont kínaiul.

* A hinduizmusban hat ilyen van.

** A Dzsnánésvari, amint az ma ismeretes, a Máhárasztrá-ban van megírva; a Bhagavad Gítá-ból és a hozzá tartozó jegyzetekből áll.

Az Arany Szabályok Könyve kb. kilencven kis értekezést tartalmaz, amelyek részben a Buddha előtti korból, részben későbből származnak. Évekkel ezelőtt harminckilencet kívülről megtanultam. A többiek lefordítására jegyzeteket kellett volna segítségül vennem az elmúlt húsz év alatt felhalmozódott és soha nem rendezett rengeteg papír és jegyzet közül, ami valóban nem kis munka lett volna. De nem is lehet mindegyiket lefordítani és kiadni az önző, az érzékelhetően túlságosan is csüngő világnak, amely egyáltalán nincs előkészítve arra, hogy ilyen magasztos tanokat helyes szellemben befogadjon. Mert, ha valaki nem tart ki a legkomolyabban az Én-re vonatkozó tudás keresése mellett, aligha fog ilyen természetű utasításokat megfogadni.

A keleti irodalomban mégis köteteket tölt meg az ilyen etika, főleg az *Upanisádok*-ban. „Öld ki az élet minden vágyát” - mondja *Krishna Ardzsuná*-nak. E vágy csak a testben él, a testet öltött én eszközében, de nem az Én-ben, „ami örök, elpusztíthatatlan, ami nem öl és meg nem ölhető” (*Kathopanisad*). „Öld ki az érzékelést - tanítja a *Szutta Nipáta* - tekintsd egyenlőnek az örömet és fájdalmat, a nyereséget és veszteséget, a győzelmet és legyőzetést.” Tovább: „Csak az örökkévalóban keress menedéket” (u.o.) - „Rombold le a különváltság érzését” - ismétli *Krishna* minden alakban. „Ha az elme (*manasz*) enged a száguldó érzékeknek, azok úgy magukkal ragadják a lelket (*buddhi*), mint vízen a szél a sajkát” (*Bhagavad Gíta* II.67.).

Szükségesnek látszott tehát az értekezésekből csak azokat kiválogatni, amelyek a Teozófiai Társulatban lévő néhány valódi misztikusnak megfelelnek és igényeiket biztosan kielégítik. Csak ők fogják méltányolni *Krishna-Krisztus*, a Felsőbb Én e szavait:

„Nem búsul a bölcs sem az élőkért, sem a holtakért. Nem volt idő, hogy Én ne lettem volna, vagy te, vagy a Földnek ez uralkodói, s bizony nem szűnünk meg létezni azután sem soha.” (*Bhagavad Gíta* II.11-12.)

E fordításban igyekeztem visszaadnia nyelv és a költői képek szépségét, amely az eredetire oly jellemző. Hogy ez mennyire sikerült, annak bírálatát az olvasóra bízom.

I. töredék

A CSEND HANGJA

A következő tanítások azoknak szólnak, akik az alacsonyabb *iddhi*-k (1) veszélyeit nem ismerik.

Aki *náda* szavát (2), a hangtalan hangot hallani és megérteni akarja, annak tanulmányoznia kell *dháraná* (3) természetét.

Ha a tanítvány már közömbössé vált az érzékelhető tárgyak iránt, keresse érzékeinek *rádzsáját* (királyát), a gondolat-létrehozót, őt, a csalódások forrását.

Az elme a valóság gyilkosa.

A tanítvány ölje meg a gyilkost.

Mert, ha saját alakja valótlanak tetszik, mint ébredés után álmának alakjai, ha megszűnik hallani a sokat, akkor meghallhatja az Egyet, a belső hangot, amely megöli a külsőt.

Csak akkor és nem előbb hagyhatja el *aszat*, a hamis birodalmát, hogy *szat*, az igaz országába térjen.

Mielőtt a lélek látna, el kell érnie a belső összhangot és a test szemének vaknak kell lennie minden érzékcsalódással szemben.

Mielőtt a lélek hallana, a képnek (az embernek) mind a harsogásra, mind a suttogásra, az elefánt trombitálására éppen úgy, mint az arany-legyecské zümmögésére süketnek kell lennie.

Mielőtt a lélek értene és emlékezni tudna, egyesülnie kell a Néma Beszélővel, éppen úgy, ahogy a forma, amilyenné a cserépedény formálódik, előbb egyesül a fazekas elméjével.

Mert akkor a lélek hallani fog és emlékezni. És akkor a belső fülben megszólal

A CSEND HANGJA,

mondván:

Ha lelked élted napsugarában mosolyogva fürdik; ha lelked a test és az anyag hüvelyében vidáman dalol; ha lelked csalódásainak börtönében könnyet ont, ha lelked az ezüst fonalat, amely a Mesterhez (4) fűzi, elszakítani vágyik - tudd meg, óh tanítvány, hogy lelked akkor még a föld tulajdona.

Ha nyiladozó lelked (5) a világ zajára hallgat, ha a nagy illúzió (6) morajló hangjára válaszol; ha a fájdalom könnyeinek láttán megijed, ha a jajszavakra süketen, félenk teknős gyanánt önösségének hüvelyébe húzódik tudd meg, óh tanítvány, hogy lelked méltatlan temploma hallgatag Istenének.

Ha megerősödvé, lelked kilép biztos menedékéből és védőburkából kiszabadulva, ezüst fonalat megnyújtja és előretör; ha a tér hullámain önmagát megpillantva suttogja: „ez én vagyok” - tudd meg, óh tanítvány, hogy a káprázat szövevénye (7) lelkedet rabul ejtette.

E föld, óh tanítvány, a bánat csarnoka, ahol a sanyarú megpróbáltatások ösvényén csapdák kísérik Egódat a „nagy eretnokség” (8) káprázatával.

E föld, óh tudatlan tanítvány, csak komor pitvara a derengő hajnalnak, amely megelőzi az igazi világosság völgyét - azon világosságét, amelyet a szél ki nem olthat, azon világosságét, amely kanóc és olaj nélkül ég.

A Nagy Törvény így szól: „Ahhoz, hogy a MINDEN ÉN ISMERŐJE (9) lehess, előbb az Én ismerője légy.” Hogy megismerhesd ezt az Ént, fel kell áldoznod az én-t a nem-énnek, a létet a nem-létnek; és akkor majd megpihenhetsz a Nagy Madár szárnyai között. Édes a pihenés annak szárnyai között, amely sem nem született, sem meg nem hal, de AUM (10) örökkévaló korszakokon át (11).

Ha tudni akarsz, ülj az Élet-Madár hátára (12)

Ha élni akarsz, mond j le életedről (13).

Három csarnokon át vezet az út, óh törődött vándor fáradalmaid végéhez. Három csarnok visz, óh *Mára* győztese, a lét három állapotán (14) át a negyedikbe (15) és onnan a hét világba., az. örök béke világaiba (16).

Ha nevüket tudni akarod, figyelj és emlékezz.

Az **első** csarnok neve **Tudatlanság** - *avidjá*. Ez az a csarnok, amelyben napvilágot láttál, amelyben élsz és amelyben majd meghalsz (17).

A **második** csarnok neve a **Tanulás Csarnoka** (18). Lelked megtalálja e csarnokban az élet virágait, de kígyó tekergődzik minden virág alatt (19).

A **harmadik** csarnok neve **Bölcsesség**, amelyen túl *akshara* határtalan vizei terülnek el, a mindentudás elpusztíthatatlan forrása (20).

Ha biztonságban akarsz áthaladni az első csarnokon, elméd ne tekintse a benne égő gyönyörök tüzeit az élet napjának.

Ha biztonságban akarsz áthaladni a második csarnokon, ne állj meg, hogy bódító virágainak illatát beleheld. Ha szabadulni akarsz karmikus láncaidtól, ne keresd *guru*-dat *Mája* birodalmában.

A bölcsek nem időznek az érzékek gyönyörkertjében.

A bölcsek nem hallgatnak az illúzió csábító hangjaira.

Azt keresd, akinek segítségével a Bölcsesség Csarnokában újra megszülethetsz (21), a túlsó csarnokban, ahol az árnyékok ismeretlenek, ahol az igazság fénye elmúlhatatlan dicsőségben ragyog.

Az, ami önmagától létező*, benned lakozik, amint e csarnokban is lakozik. Ha el akarod érni és egyesíteni e kettőt, vedd le az illúzió sötét ruháit. Ahhoz, hogy a kettő összeolvadhasson, némítsd el a test szavát, világosságod és az övé közé ne engedj érzéki képeket férközni. És felismerve *adzsnjáná*-dat (22), menekülj a Tanulás Csarnokából. Álnok szépségével veszélyes e csarnok és csak megpróbáltatásodra tör. Vigyázz *lanú*, nehogy ámító ragyogásától elkápráztatva lelked ott időzzön és csalóka fényének rabul essék.

E fény a nagy csábító (*Mára*) (23) ékszeréből ragyog. Az érzékeket megbabonázza, az értelmet elvakítja és a vigyázatlan roncsként otthagyja.

Az éjjeli lámpád lobogó lángjához vonzott lepke végzete, hogy égett szárnyal, tapadós olajban lelje halálát. A vigyázatlan lélek, aki nem küzd meg az illúzió gúnyos démonával, *Mára* rabszolgájaként tér vissza a földre.

Íme a lelkek serege! Nézd, mint lebegnek az emberi élet viharzó tengerén és fáradtan, vérzön, szárnyatörötten mint hanyatlik egyik a másik után a dagadó hullámokba. Orkántól hanyattatva, forgószéltől elragadva alámerülnek a habokban és eltűnnek az első nagy örvényben.

Ha a Bölcsesség Csarnokán át, óh tanítvány, el akarod érni az üdvösség völgyét, a különváltság szörnyű eretnességétől, amely elszakít másoktól, szorosan zárd el érzékeidet.

* Nem megteremtett. - A ford.

Ne engedd elszakadni a *Mája* tengerébe merült, benned rejlő „ég szülöttét” az egyetemes Szülőtől (lélektől), hanem zárd a tüzes erőt legbelsőbb kamrádba, szíved kamrájába (24), a Világ Anyjának (25) lakhelyére.

Akkor ez az erő szívedből a hatodik, a középső régióba száll, amely szemeid közt fekszik, s ott az Egy Lélek lehellelte lesz, a mindent betöltő hang, Mestered hangja.

Csak ekkor lehetsz az „ég vándora” (26), aki a szelek szárnyán, a hullámok felett jár, akinek lépése nem érinti az árt.

Mielőtt lábad a hágcsó magasabb fokára lépne, a rejtelmes hangok hágcsójára, *belső* Istened (27) hangját hétféleképpen kell hallanod.

Az **első** olyan, mint a párjától búcsúzó csalogány édes dala.

Mint a *dhjáni*-k ezüst cimbalmának hangja, úgy csendül a **második**, felébresztve a hunyorgó csillagokat.

Olyan a **következő**, mint a kagylóba zárt tenger-szellem dallamos panasza.

A *viná* szava következik erre (28).

Az **ötödik** a nádsíp hangjával sikolt füledbe. Majd trombita-harsogássá változik.

Az **utóbbi** úgy rezeg, mint a viharfelhő tompa morajlása.

A **hetedik** minden hangot elnyel. A hangok elhalnak és nem hallhatók többé.

Ha megölte a hatot (29) és a Mester lábai elé fektette, a tanítvány elmerül az EGY-ben (30), az Egy lesz ő maga is és abban él.

Mielőtt erre az ösvényre lépnél, semmisítsd meg hold-testedet (31), tisztítsd meg gondolattedet (32) és tedd tisztává szívedet.

Az örök élet tiszta, kristályos vize nem egyesülhet a forgószél viharától felkavart sáros áradattal.

Ha a lótusz kelyhén a hajnal első sugarában csillogó égi harmat a földre hull, agyag lesz, a gyöngyszem, íme sárdarab.

Küzdj tisztátalan gondolataid ellen, mielőtt elhatalmasodnának rajtad. úgy bánj velük, mint ők bánnának veled, mert ha kíméled őket é azok gyökeret verve megerősödnek, a gondolatok - jól jegyezd meg - leigáznak és megölnék. Vigyázz, tanítvány! Még árnyékukat se engedd közelíteni, mert megnöve, nagyságban és hatalomban megerősödve a sötétség e szülötte elnyeli lényedet, mielőtt a sötét, ocsmány szörnyeteg létét észrevenned.

Mielőtt a rejtett erő (33) Istenné tehet, *lanú* képesnek kell lenned arra, hogy hold-formádat tetszésed szerint megöljed.

Az anyag énje és a Szellem Énje sohasem találkozhatnak. Egyiküknek el kell tűnnie; a kettő együtt nem fér meg.

Mielőtt lelked elméje megérteni képes, ki kell tépned a személyiség csíráját, az érzékelés férgét úgy kell eltípornod, hogy többé fel ne támadhasson.

Ha nem Önmagad leszel az Ösvény, nem járhatsz az Ösvényen (34).

A jajkiáltásokra nyisd meg lelkedet, amint a lótusz megnyitja szívét, hogy a hajnali napsugárból igyék.

A fájdalom egyetlen könnyét se hagyd a tűző napnak felszárítani, mielőtt a szenvedő szeméről le nem törölted.

De hagyd, hogy minden égő könnycsepp a szívedre hulljon és ott maradjon; el ne távolítsd amíg meg nem szűnt a fájdalom, ami okozta.

E könnyek, óh, te irgalmas szívű, azok a patakok, amelyek a halhatatlan könyörület mezőit öntözik. Így talajon virul *Buddha* éjféli virága (35), amely nehezebben található, ritkábban látható, mint a *vogay*-fa virága. Ez az újraszületéstől való megszabadulás csírája. Ez választja el az *arhát*-ot a küzdéstől és a vágytól és ez vezeti el őt a lét mezőin keresztül olyan boldogsághoz és békéhez, amely csak a csend és a nem-lét birodalmában található.

Öld ki a vágyat; de vigyázz, ha megölted, halálából fel ne támadjon.

Öld ki az élet szeretetét; de ha *tanhá*-t (36) megölöd, ne az örök életre való szomjúságból tedd, hanem, hogy a mulandót az elmúlhatatlannal helyettesítsd.

Ne kívánj semmit. Ne lázadozz karmád és a természet megváltoztathatatlan törvényei ellen. De küzdj a személyes, az átmeneti, az elenyésző és a mulandó ellen.

Segítsd a természetet és dolgozz vele együtt; a természet akkor egyik teremtőjének fog tekinteni és engedelmeskedik.

Titkos kamráinak ajtóit felnyitja, szűz keblének mélyén rejlő kincseit feltárja tekinteted előtt. Az anyag kezének érintésétől mentes kincseit csak a Szellem szemének mutatja meg a szemnek, amely soha le nem zárul, s amely előtt nincs titok a természet birodalmaiban.

Akkor megmutatja néked az eszközt és az utat; az első kaput és a másodikat, a harmadikat, fel egészen a hetedikig. Azután a célt, amely mögött kimondhatatlan üdvök fürödnek a Szellem napfényében, üdvök, amelyeket csak a lélek szeme láthat, senki más.

Egyetlen út vezet az Ösvényre és csak annak a legvégén hallható a Csend Hangja. A hágsó fokai, amelyeken a tanítványnak fel kell hágnia, szenvedésből és fájdalomból vannak; elhallgattatásuk csak az erény szavával lehetséges. Jaj neked, tanítvány, ha csak egyetlen bűnt is viszel magaddal; a hágsó meginog és te lezuhansz - alsó foka hibáid és bűneid mély sarában áll és lábadat a lemondás vizeiben kell megmosnod, mielőtt megkísérelnéd az átkelést az anyag e széles szakadékán.

Vigyázz, szennyes lábat ne emelj a hágsó legalsó fokára sem. Jaj annak, aki lépcsőjét sáros lábbal szennyezi be! Megszárad a mocskos, ragadós sár, odatapad, lábát a földre szegzi és mint a madár a csalárd lépvesszőn, úgy akad meg további haladásában. Vétkei alakot öltenek és lehúzzák. Bűnei megszólalnak és hangjuk olyan, mint napnyugta után a sakálok üvöltése; gondolatai hadsereggé válnak, és fogoly rabszolgaként magukkal hurcolják.

Öld ki vágyaidat, *lanú*, tedd erőtlenné vétkeidet, mielőtt az első lépést a komoly úton megtennéd.

Fojtsd meg bűneidet, örökre némítsd el őket, mielőtt a hágsóra emelnéd lábadat.

Hallgattasd el gondolataidat és egész figyelmedet fordítsd Mesteredre, akit még nem látsz, de akinek jelenlétét érzed.

Érzékeidet egyetlen érzékbe olvaszd, ha az ellenségtől biztonságban akarsz lenni. Csak ezen az egy érzéken keresztül, amely agyad zugának mélyén rejlik, nyilvánulhat meg lelked homályos tekintete előtt a Mesteredhez vezető meredek ösvény.

Hosszú és fárasztó az út, amely előtted áll, óh tanítvány. Elhagyott utadra való egyetlen gondolatod visszaránt, s akkor újból kezdheted meredek utadat.

Öld ki magadból a multak tapasztalatainak minden emlékét. Ne nézz vissza, különben veszve vagy.

Ne hidd, hogy a vágyat kielégítve, vagy jóllakatva megölheted - az ilyen szörnyűséget *Mára* sugallja. Táplálással a bűnös hajlam megnő és megerősödik, mint a virág szívében hízó hernyó.

A rózsza legyen újból bimbó a szülő ágán*, még mielőtt az élősdi átrághatná szívét és kiszívhatná életnedvét.

* A vesszőn, amelyből eredt. - A ford.

Az aranyfa kincses rügyeket hajt, még mielőtt a vihar letörné törzsét.

A tanítványnak vissza kell nyernie *elvesztett gyermeki állapotát*, még mielőtt az első hang a füléhez érhet.

Az EGY Mesterből áradó világosság, a Szellem nem halványuló arany fénye ragyogó sugarait kezdettől fogva a tanítványra árasztja. Sugarai áttörnek az anyag sűrű, sötét felhőit.

E sugarak hol itt, hol ott világítanak rá, mint a dzsungel sűrű lombjain át a földre hulló napfényfoltok. De óh tanítvány, amíg tested tétlenné, fejed hideggé, lelked pedig oly szilárdná és tisztává nem lesz, mint a szikrázó gyémánt, addig belső kamrádba nem hatol a sugárzás, napfénye nem melegíti szívedet, sem *ákásha* magaslatainak misztikus hangjai (37) nem jutnak füledhez a kezdő fokon, bármily buzgón is figyelsz.

Amíg nem hallasz, nem láthatsz.

Amíg nem látsz, nem hallhatsz. Hallani és látni, ez a **második** fokozat.

Amikor a tanítvány behúnyt szemmel, süket füllel, zárt szájjal és orral lát, hall, szagol és ízlel, amikor e négy érzéke összeolvad és kész arra, hogy az ötödikbe, a belső érzékbe átmenjen, akkor elérkezett a **negyedik** fokozatra.

És az **ötödiken**, óh gondolataid gyilkosa, újra meg kell ölnöd mindet, hogy többé fel ne támadjanak (38).

Tartsd távol gondolataidat minden külső tárgytól, minden külső látványtól. Tartsd vissza a belső képeket, nehogy lelked világosságára sötét árnyékot vessenek.

Ekkor *dháraná*-ban (39) vagy, a **hatodik** fokozaton.

Ha már átmentél a **hetedikbe**, óh boldog lény, akkor nem látod többé a szent Hármat (40), mert magad leszel e Három. Önmagad és az elme egymás mellett, ikreként, a magasban pedig ott ragyog a csillag, amely felé törekedsz (41). A Három, amely dicsőségben és kimondhatatlan üdvben lakozik, *Mája* világában immár elvesztette nevét. Egyetlen csillaggá lett, tűzzé, amely ég, de nem perzsel, azon tűzzé, amely a láng *upádhi*-ja (42).

És ez, óh győztes *jógi*, az, amit az emberek *dhjáná*-nak (43) neveznek, a *szamádhi* (44) igazi előhírnöke.

És most éned az Én-be olvad, tenmagad Tenmagadba, elmerülve abban az Énben, amelyből kezdetben kisugároztál.

Hol van most az egyéniséged, *lanú*, hol van a *lanú* maga? A szikra az, amely eltűnt a lángban, a csepp az óceánban; a mindig meglévő sugár az, amely a Mindenné, az örök sugárzássá lett.

És most, *lanú*, te vagy a cselekvő és a néző, a sugárzó és a sugárzás, a fény a hangban és a hang a fényben.

Megismerted az öt akadályt, te áldott. Győzedelmeskedtél rajtuk, óh a hatodik mestere, az igazság négy fajtájának (45) átadója. Belőled jön a világosság, amely reájuk hull, óh te, aki tanítvány voltál, de most már tanító vagy.

És az igazság e fajtái:

Nem mentél-e keresztül minden nyomorúság ismeretén - **első** igazság ?

Nem győzted-e le a *mára*-k királyát *tsi*-nél, a gyülekezés kapujánál - **második** igazság? (46)

A harmadik kapuban nem ölted-e meg a bűnt, hogy elérd a **harmadik** igazságot ?

Nem léptél-e *tau*-ra, az ösvényre, amely a tudáshoz vezet - **negyedik** igazság (47)?

És most pihenj *a bódhi*-fa árnyékában, amely minden tudás betetőzése; mert tudd meg, hogy a *szamáddhi*-nak - a hibátlan látomás állapotának - mestere vagy.

Íme, te lettél a világosság, te lettél a hang, magad vagy önmagad Mestere és Istene. Magad vagy keresésed tárgya: a meg nem szűnő HANG, amely végtelen időkön át zeng, amely változatlan és bűntől mentes, a hét hang egységes hangban,

A C S E N D H A N G J A .

Om Tat Szat.

II. töredék

A KÉT ÖSVÉNY

És most, óh Együttérzés Tanítója, te mutasd meg az utat másoknak. Tekints azokra, akik bebocsátásért zörgetve, tudatlanságban és sötétségben várják, hogy a drága Törvény kapuja feltáruljon.

A jelöltek hangja:

- Nem akarod, óh irgalmasságod Mestere, a szív tanát (48) kinyilvánítani? Vonakodsz elvezetni szolgálodat a felszabadulás Ösvényéhez? Szól a Tanító:

- Két Ösvény van, a nagy tökéletesség három; hat erény van, amelyek a testet a tudás fájává (49) teszik.

Ki közelít hozzájuk? Ki lép rájuk elsőnek?

Ki lesz az első, aki meghallja az összetartozó két ösvény tanát, a Titkos Szívről (50) szóló leplezetlen igazságot? A Törvény, amely elkerülve a tanultságot, a bölcsességre tanít, a keservek történetét tárja fel.

Óh jaj, fájdalom, hogy bár mindenki birtokolja *álajá*-t és egy a nagy Lélekkel, bár annak birtokában vannak, *álaja* mégis oly kevés hasznukra van!

Nézd, amint a hold tükröződik a csendes hullámokon, úgy tükrözi kicsi és nagy, még a legparányibb atom is *álajá*-t, de *álaja* mégsem ér el mindenki szívéhez. Jaj, hogy oly kevesen használják fel ezt az adományt, az igazság megismérésének felbecsülhetetlen áldását, a létező dolgok helyes felismerését, a nem-létezőről való tudást!

Szól a tanítvány:

- Mit kell tennem, óh Tanító, hogy elérjem a bölcsességet?

Mit, óh te bölcs, hogy tökéletes legyek?

- Keresd az ösvényeket. De óh *lanú*, szíved legyen tiszta, mielőtt elindulsz ezen az úton. Első lépésed előtt tanulj meg különbséget tenni az igaz és a hamis, a mulandó és az elmúlhatatlan között. Legfőképpen pedig tanuld meg megkülönböztetni az agy tanultságát a Lélek-Bölcsességtől, a „szem” tanát a „szív” tanától.

Bizony, a tudatlanság olyan, mint a bezárt, levegőtlen edény; rab madár benne a lélek. Nem csicsereg, szárnyát sem tudja emelni; némán és kábultan ül a dalos madár és elpusztul a kimerültségtől.

De még a tudatlanság is jobb az agy tanultságánál, amelyet nem vezet és nem világít meg a Lélek-Bölcsesség.

A bölcsesség csírái levegőtlen helyen nem hajthatnak ki és nem fejlődhetnek. Az élethez és a tapasztalatok learatásához az elmének térre, mélységre és támpontokra van szüksége, amelyek a Gyémánt Lélekhez (51) vonják. E támpontokat ne keresd *Mája* birodalmában; hanem emelkedj a látszatok fölé, keresd az örök és változatlan *szat*-ot (52), elvetve a képzelet hamis sugallatait.

Mert az elme olyan, mint a tükör: összegyűjti a port, miközben tükröz (53). Szüksége van a Lélek-Bölcsesség gyöngéd szellőjére, hogy lefújja róla illúzióink porát. Törekedj, óh kezdő, egyesíteni elmédet és lelkedet.

Kerüld a tudatlanságot és hasonlóan kerüld az illúziót is. Fordítsd el arcodat a világi csalárdságtól; ne higgy érzékeidnek, hamisak azok. Saját testedben, - érzékeléseid kamrájában, - a személytelenben keresd az Örök Embert (54); ha megtalálta, tekints bensődbe: *buddha* vagy (55).

Kerüld a dicsőíttetést, óh jámbor lény; a dicséret ömámításra vezet. Tested nem az Én Éned test nélkül is önmaga és sem dicséret sem ócsárlás nem érinti.

Az öndicséret, óh tanítvány, hasonlít egy magas toronyhoz, amelynek tetejére gögös bolond mászott. Ott ül kevély magányában és senki más nem tud róla, csak ő maga.

A hamis tanultságot a bölcs elutasítja, a Jó Törvény pedig a szélbe szórja. E törvény kerekai mindenkiért forognak, alázatosakért és kevélyekért egyaránt. A szem tana a tömegeké, a szív tana a választottaké. Büszkén mondja az előbbi: „Íme, én tudom”, - azok pedig, akik alázatosságban arattak, halkán hitet tesznek: „Így hallám azt” (56).

„Nagy Rosta” a szív tanának neve, óh Tanítvány.

A Jó Törvény kereke gyorsan forog. Éjjel-nappal örül. Az aranyos mag értéktelen héját, a lisztből a korpát kiveti. *Karma* keze vezeti a kereket; fordulásai a karmikus szív dobbanásait jelzik.

Az igaz tudás a liszt, a hamis tanultság a pelyva. Ha a bölcsesség kenyerét akarod enni, *amrita* (57) tiszta vizeivel dagaszd lisztedet. De ha pelyvát keversz *Mája* harmatával, táplálékot abból csak a halál fekete galambjainak, a születés, romlás és bánat madarainak készíthetsz.

Ha azt mondják neked: minden lényt meg kell szünnöd szeretni, hogy *arhan* lehess - mondd nekik: hazudnak.

Ha azt mondják neked: a felszabadulás eléréséhez anyádat gyűlölnöd, fiadról megfeledkezned, atyádat megtagadnod és a ház bérlőjének (58) nevezned kell és félre kell dobnod az ember és állat iránti könyörületet - mondd nekik: nyelvük hamis.

A *tirthikák* (59), a hitetlenek oktatnak így. Ha arra tanítanak, hogy a bűn szülője a tett és az üdvösség a teljes tétlenség, mondd nekik, hogy tévednek. Az emberi cselekvés félbehagyása, az elme felszabadítása a szolgaságból a bűnök és hibák megszüntetésével - nem a *déva* Egóknak (60) való. Így mondja a szív tana.

A **szem dharmája** a külső, a nem-létező megtestesülése.

A **szív dharmája** az örökkévaló, az elmúlhatatlan, a *bódhi* (61) megtestesülése.

A lámpa akkor ég fényesen, ha tiszta a kanóc és az olaj. Ahhoz, hogy tiszták legyenek, tisztítóra van szükség. A láng nem érzi a tisztítást. „A szél rázza a fa ágait, de a törzs mozdulatlan marad.”

Cselekvés és tétlenség egyaránt helyet találhat nálad; tested mozog, elméd nyugodt és mint a tengerszem, oly tiszta a lelked.

Idő forgásával *jógi* akarsz lenni? Akkor, óh *lanú*:

Ne hidd, hogy ha gögös elzárkózottságban, az emberektől távol, sötét erdőben ülsz; ne hidd, hogy ha gyökéren és növényen élsz, ha szomjadat bércek havával csillapítod - ne hidd, óh jámbor, hogy ez a végső felszabadulás céljához vezet.

Ne gondold, hogy csontjaid összetörése, húsdod és izmaid szétszaggatása egyesít téged csendes Éneddel (62). Ne gondold, hogy ha durvább formád bűneit legyőzted, óh árnyékaid (63) áldozata, teljesítetted kötelességedet a természettel és az emberrel szemben.

Az áldottak megvetették ezt az eljárást. A Törvény Oroszlánja, az Irgalom Ura (64) felismerve az emberi nyomorúság valódi okát, elhagyta a csendes vadon édes, de önző nyugalmát. *Aranyaká*-ból (65) az emberiség Tanítója lett. Miután *Dzsulaj* (66) a *nirvánába* lépett, hegyen és síkságon prédikált, városokban beszélt *dévák*-hoz, emberekhez és istenekhez (67).

Vess barátságos cselekedeteket és aratni fogod gyümölcseiket. Egy könnyörületes tett elmulasztásából halálos bűncselekedet válik.

Így mondja a Bölcs:

- Tartózkodni akarsz a cselekvéstől? Szabadságát Lelked nem így módon nyeri el. *Nirvána* eléréséhez az Én ismeretét kell megszerezned, az Én ismerete pedig a szerető cselekedetek gyermeke.

Légy türelmes, jelölt, mint aki nem fél a kudarcotól, s nem udvarol a sikernek. Lelked tekintetét szegezd a csillagra, amelynek sugara vagy (68), a lángoló csillagra, amely az öröklét sötét mélységeiben, az ismeretlen végtelen térein ragyog.

Légy kitartó, mint az, aki örökre megmarad. Árnyékaid élnek és eltűnnek (69); az, ami benned örökké élni fog, az, ami benned tud - mert az maga a tudás - (69a) nem mulandó életű: az ember az, aki volt, van és lesz, akinek végórája sohasem üt.

Ha édes békét és nyugalmat akarsz aratni, tanítvány, az érdem magjaival vesd be a jövő aratások földjét. Fogadd el a születés keserveit.

A napfényből állj az árnyékba, hogy több helyet adhass másoknak. A könnyek, amelyek a fájdalom és a bánat szikkadt talaját öntözik, a karmikus visszatérés virágait és gyümölcseit fakasztják. Az ember életének kohójából, a fekete füstből lángnyelvek szállnak, megtisztult lángok, amelyek a magasba törve, a karmikus szem alatt végül megszövik az Ösvény három öltözetének felső anyagát (70).

Ezek az öltözékek: *nirmánakája*, *számbhogakája* és *dharmakája*, a legdicsőbb köntös (71).

A *shangna*-ruha (72) valóban megszerezheti az örök világosságot. Egyedül a *shangna*-ruha adja meg a megsemmisülés *nirváná*-ját; megszünteti az újraszületést, de óh *lanú*, megöli a könnyörületet is. A tökéletes *buddhák*, akik magukra öltik a *dharmakája* dicsőségét, többé nem szolgálhatják az emberek megváltását. Óh jaj, hát az ÉN kedvéért áldoztassanak fel az ÉN-ek? Az egyesek jólétéért az emberiség?

Tudd meg, óh kezdő, ez a nyílt ösvény az önző üdvözülés útja - amelyet a Titkos Szív *bódhiszattvá*i, az együttérzés *buddhá*i elkerülnek.

Az emberiség javáért élni az első lépés. A hat dicső erény (73) gyakorlása a második.

Aki *nirmánakája* alázatos öltözetét veszi magára, az lemond az ÉN üdvösségéről, hogy az emberiség megváltását szolgálja. Elérni *nirvána* üdvösségét csak azért, hogy ezt lemondás kövesse: ez a nagyszerű, ez a végső lépés, a lemondás ösvényén a legmagasztosabb.

Tudd meg, óh tanítvány, hogy ez az a titkos ösvény, amelyet a tökéletes *buddhák* választottak, akik feláldozták az ÉN-t a gyengébb ÉN-ek kedvéért.

Mégis, ha a Szív Tana számodra túl magasan szárnyaló, ha magad is segítségre szorulsz és félsz felajánlani segítségedet másoknak, akkor, óh félénk szívű, idejében intelek: elégedj meg a Törvény szem-tanával. Azért még reménykedj; mert, ha a titkos Ösvény ma elérhetetlen, holnap (74) már elérhető. Tudd meg, hogy az okok világában semmi erőfeszítés, még a legcsekélyebb - legyen az jó, vagy rossz irányú sem tűnhet el. Nyomtalanul még az eloszló füst sem vész el. „Egy elmúlt életben kimondott kemény szó nem oszlik el, hanem visszatér” (75). A bors-bokor nem terem rózsát, sem az illatos jázmin ezüst csillaga nem változik tüskévé, vagy bogánccsá.

Ma megteremtheted holnapod esélyeit. A nagy úton (76) az okok, amelyeket minden órában vetünk, megtermik a maguk okozat-termését, mert szigorú igazság kormányozza a világot. Soha nem tévedő működésének hatalmas sodrásával a jólét, vagy a nyomor életét hozza a halandóknak, minden korábbi gondolatunk és tettünk karmikus szülöttjeként.

Vedd hát, amit érdemed gyűjtött számodra, óh türelmes szívű. Légy vidám és elégedj meg sorsoddal. Ez *karmád*, születéseid körforgásának *karmája*; mindazok rendeltetése, akik régi cselekvéseidhez láncolva életről életre örvendeznek és sírnak.

Cselekedj értük ma és holnap ők fognak érted cselekedni.

Az énről való lemondás bimbójából fakad a végső felszabadulás édes gyümölcse. Pusztulásra van ítélve az, aki *Mára*-tól való félelmében nem segít embertársán, nehogy az énért cselekedjék. A zarándok, aki fáradt tagjait a folyó vizében szeretné felfrissíteni, de félve az ártól nem mer belelépni, a hőségtől való leroskadás veszélyének teszi ki magát. Az önző félelmen alapuló tétlenség csak rossz gyümölcsöt hozhat.

Az önző rajongó élete céltalan. Hiába élt az, aki nem végzi el élete kijelölt munkáját. Kövesd az élet kerekét. A kötelesség kerekét kövesd, amellyel fajodnak, rokonodnak, barátodnak és ellenségednek tartozol - és zárd el elmédet a gyönyörtől és fájdalomtól egyaránt.

Merítsd ki a karmikus visszatérítés törvényét. Nyerj *sziddhi*-ket jövőd születésedhez.

Ha nap nem lehetsz, légy alázatos bolygó. Ha nem ragyoghatsz déli napként az örök tisztaság havával fedett bérceken, válassz szerényebb pályát, óh újonc.

Mutasd az utat - bár homályosan és a tömegben elveszve - miként az esti csillag mutatja azoknak, akik sötétben járják ösvényüket.

Nézd *Migmár*-t, amint vörös fátyolba burkoltan szeme végigtekint a szunnyadó Földön. Nézd *Lhagpa* védő szeretettel kiterjesztett kezének tüzes auráját aszkétái feje fölött. Mindketten *Nyima* (77) szolgálai most, távollétében hallgatag figyelők az éjben. Pedig elmúlt *kalpák*-ban mindkettő ragyogó *Nyima* volt és jövőd időkben ismét Napok lehetnek. Ilyenek a természetben a karmikus törvény szerinti bukások és felemelkedések.

Légy olyan, óh *lanú*, mint ők. Adj vigaszt és világosságot a fáradt zarándoknak; keresd azt, aki még nálad is kevesebbet tud; aki nyomorult elhagyatottságában éhenhal a bölcsesség kenyere és az árnyékot tápláló kenyér nélkül - Tanító, remény és vigasz nélkül. Közöld vele a Törvényt .

Mondd meg neki, óh jelölt, hogy aki láncra verte a büszkeséget és az önösséget az odaadás kedvéért, az, bár ragaszkodik a léthez, a Törvény iránti engedelmisséget és türelmet, mint illatos virágot *Sákjá-Tub-pá* (78) lábaihoz teszi - még ez életben *szrottápati* (79) lesz. A tökéletesség *sziddhi*-jei még csak a messze távolban látszanak, de az első lépés megtörtént, belépett a folyóba és megszerezheti a kőszáli sas látását és a félénk özsuta hallását.

Mondd, meg neki, óh törekvő, hogy az igazi odaadás visszahozhatja tudását, azt a tudást, amely előző életekben a sajátja volt. A *déva*-hallás és *déva*-látás nem érhető el egyetlen rövid életben.

Légy alázatos, ha el akarod érni a bölcsességet.

Légy még alázatosabb, ha ura vagy annak. Légy olyan, mint az óceán, amely minden folyót és patakot magába fogad. Fenséges nyugalmát nem zavarják meg; nem is érzi őket.

Az istenivel tartsd féken alacsonyabb énedet. Az örökkévalóval fékezd az istenit.

Igen! Nagy ember az, aki gyilkosa a vágyak.

Még nagyobb az, akiben az isteni Én a vágyak még az ismeretét is megsemmisítette. Ügyelj az alacsonyabbra, nehogy beszennyezze a magasabbat.

A tökéletes szabadság útja Énedben van. Ez az út az énen (80) kívül kezdődik és végződik. A *tirthika* gögös szemében dicstelen és alantas a minden folyók anyja. A bolondok szemében üres az emberi forma, habár *amrita* édes vizeivel telt. Márpedig a szent folyók szülőföldje a szent ország (81) és a bölcsességgel ékeskedőt minden ember tiszteli.

A határtalan látással (82) felruházott *arhan*-ok és bölcsek olyan ritkák, mint az *udumbara* fa virága. Az *arhan*-ok éjfélkor születnek, ugyanakkor, amikor a hét és kilenc indájú szent növény (83). Sötétben nyílik és virít e szent virág, tiszta harmatból és a hófödte csúcsok fagyos talajából fakad, oly csúcsokról, amelyeken bűnös láb nem járt soha.

Egy *arhan* sem vált *arhan*-ná, óh *lanú*, azon születésében, amikor lelke először kezdett vágyakozni a végső felszabadulásra. De tudd meg, óh igyekvő, hogy egy harcost sem utasítanak vissza, aki önként kész küzdeni az élő és a holt között (84) dúló harcban - egy újonctól sem lehet megvonni a jogot, hogy rálépjen a csatatérre vezető ösvényre.

Mert vagy győz, vagy elbukik.

Igen, ha győz, *nirvána* az övé. De mielőtt levetné halandó árnyékát, földi porhüvelyét, a gyötrem és a határtalan kín szülőökát az emberek nagy és szent *buddhát*-t fognak tisztelni benne.

És ha elbukik, akkor sem bukott hiába. Ellenségei, akiket utolsó küzdelmében levert, következő életében nem térnek vissza.

De ha elérnéd *nirvánát*, vagy eldobnád jutalmadat (85), óh tántoríthatatlan; szívű, indítékod ne a cselekvés, vagy tétlenség gyümölcse legyen.

Tudd meg, a *bodhiszattvá*-t, aki üdvösségét lemondással cseréli fel, hogy a titkos élet (86) nyomorúságait magára vegye háromszorosan tiszteltnek nevezik, óh te, korszakokon át a szenvedés jelöltje.

Az Ösvény egy, tanítvány, de a végén kettős. Állomásait négy és hét kapuval jelzik. Az egyik vég a rögtöni üdvösség, a másik vég az elhalasztott üdv. Mindkettő az érdem jutalma: a választás a tiéd.

Az egyből lesz a kettő, a nyílt és a titkos (87). Az előbbi a célhoz, az utóbbi az önfeláldozáshoz vezet.

Ha a változót feláldoztad az állandónak, a jutalom a tiéd; a csepp visszatér az óceánba. A nyílt Ösvény a változatlan változásba vezet - *nirvána* az, a teljesség dicső állapota, az emberi képzeletet felülmúló üdv.

Az **első** Ösvény tehát a felszabadulás.

A **második** Ösvény azonban a lemondás, ezért a szenvedés ösvényének hívják.

A titkos Ösvény az *arhan*-t kimondhatatlan mentális szenvedésbe viszi; szenved az élő holtakért (88) és tehetetlenül szánja a karmikus kínok alatt sínylődő embereket; - még a bölcsek sem vállalják, hogy enyhítsék a *karma* gyümölcseit.

Meg van írva: „Tanítsd elkerülni az okokat; de az okozat fodrozódásait, miként a hatalmas szökőárt, engedd futni útján.”

A nyílt út, amint a célt elérted, arra vezet, hogy *bodhiszattvai* testedet letedd és *dharmakája* háromszorosan dicső állapotába (89) lépj, amely a világról és az emberekről való megfélemezés örök időkre.

A titkos út is a *paranirvána* üdvösségébe vezet, de csak számtalan *kalpa* lejártával; elnyert és a tévelygő halandók iránti végtelen könyörületből és szánalomból elvesztett *nirvánák* ezek.

De megmondatott: „Az utólsók lesznek a legnagyobbak”. *Szamjak Szambuddha*, a tökéletesség Tanítója a világ megváltásáért lemondott ÉN-jéről és megállt a *nirvána*, a tiszta lét küszöbén.

A két útról most tudomást szereztél. A választás ideje el fog érkezni, óh törekvő lélek, amikor az út végére értél és áthaladtál a hét kapun. Elméd világos. Csalárd gondolatok hálójában nem vagy fogoly többé, mert mindent megtanultál. Leplezetlenül áll előtted az Igazság és komolyan arcodba néz. Így szól:

- A nyugalom és a felszabadulás gyümölcsei édesek az Énnek, de még édesebbek a hosszas és keserves kötelesség gyümölcsei; igen, a lemondás ez, mások, szenvedő embertársaink kedvéért.

Aki *pratyéka-buddhá*-vá lesz, csak saját Énjének fogad hűséget, annak hódol. A csatában győztes *bodhiszattva*, bár jutalmát kezében tartja, mégis így szól isteni részvétellel:

- Mások kedvéért e nagy jutalmat elengedem, - a nagyobb lemondást valósítja meg.

A világ egyik Megváltója ő.

Íme! A messzi távolból int az üdvösség, mint cél, és a szenvedés hosszú Ösvénye. Bármelyiket választhatod, óh szenvedés jelöltje, az eljövendő korszakokon át.

OM VADZSRAPANI HUM.

III. töredék

A HÉT KAPU

- *Upádhjája* (90), választottam, szomjazom a tudásra. A titkos ösvényről a fátylat most letépted és a nagyobb *jáná-t* (91) tanítottad Szolgád, íme, kész követni.

- Helyes, *shrávaka* (92). Készülj, mert egyedül kell menned. A tanító csak megmutatja az: utat. Egy Ösvény van mindenki számára: de a célbaérés módja zarándokok szerint változik.

Melyiket választod, óh bátorszívú? A szem tanának *szamtan-ját* (93), a négyszeres *dhjáná-t* követed, vagy a hat *páramitá-n* (94), az erény nemes kapuin át vezet utad, amely *bodhi-hoz* és *pradzsnjá-hoz*, a bölcsesség hetedik fokához vezetnek.

A négyszeres *dhjána* rögös útja meredeken kanyarodik felfelé. Háromszorosan nagy az, aki a fenséges csúcsra ér.

Páramitá magaslatai még meredekebb ösvényen érhetők el. Hét kapun át kell kiküzdened utadat, hét erődön át, amelyeket kegyetlen, fortélyos hatalmak tartanak megszállva: a testet-öltött szenvedélyek.

Fel a fejjel tanítvány; tartsd eszedben az arany szabályt. Ha egyszer áthaladtál *szrotápatti* (95) – „aki a folyamba lépett” - kapuján, ha ebben, vagy egy jövő életben lábaddal *nirvána* folyamának medrébe nyomultál, akkor már csak hét élet áll előtted, óh gyémánt-akaratú.

- Tekints oda. Mit látsz szemed előtt, óh isteni bölcsességre törekvő?

- A sötétség palástja borul az anyag mélységeire; redői között küszödöm. Amint nézem, még mélyebb lesz, Uram; kezed intésére eloszlik. Árnyék mozdul, kígyóként csúszva, tekereg ... Növekszik, felduzzad és eltűnik a sötétben.

- Saját árnyékod az, az Ösvényen kívül, amint bűneid sötétjére vetődik.

- Igen, Uram. Látom az Ösvényt: sárban kezdődik, a csúcsa a *nirvána* dicső fényébe vész. És most látom a *dzsnyáná-hoz* vezető kemény és tövises úton az egyre szűkülő kapukat.

- Jól látod, *lanú*. Ezek a kapuk a törekvőt átvezetik a vizeken „a túlsó partra” (96). Minden kapunak arany kulcsa van, amely megnyitja szárnyát. E kulcsok a következők:

1. **Dána**, a könyörületesség és a halhatatlan szeretet kulcsa.

2. **Shíla**, a szó és tett összhangjának kulcsa, az a kulcs, amely egyensúlyban tartja az okot az okozattal és kizárja az újabb karmikus hatást.

3. **Kshánti**, a szelíd türelem, amelyet semmi sem zavarhat meg.

4. **Virága**, a közöny az örömmel és a fájdalommal szemben, az illúzió legyőzése, csak az igazság látása.

5. **Virja**, a rendületlen energia, amely a földi hazugságok sarából kiküzdí útját a mennyei igazsághoz.

6. **Dhjána**, amelyhez tartozó kapu, ha egyszer megnyitották, elvezeti a *naldzsor-t* (97) az örök szat birodalma és annak szüntelen szemlélete felé.

7. **Pradzsnjá**, a kulcs ahhoz, ami a az emberből Istent teremt, *bodhiszattvá-t*, *dhjáni-k* fiát.

Ezek a kapuk arany kulcsai.

Mielőtt az utólsót megközelíthetnéd, óh szá badságod szövője, a nehéz ösvényen légy mes tere a tökéletesség *paramitái*-nak: a hat és a tíz transzcendentális erénynek.

Mert, óh tanítvány, mielőtt alkalmassá lettél arra, hogy Tanítodat szemtől-szembe, Mesteredet színről-színre lásd, mit mondtak néked?

Mielőtt a legelső kaput megközelíthetnéd, meg kell tanulnod elválasztani testedet elmédétől, elosztatni az árnyéket és az örökkévalóban élni. Ezért élned és lélegzened kell mindenben, amint minden, amit láatsz, benned lélegzik; érezned kell, hogy e mindenben lakozol, a minden pedig az Énben.

Ne engedd, hogy elméd érzékeid játszóttere legyen.

Ne válaszd el létedet a Léttől és a többiektől, hanem egyesítsd a tengert a cseppel és a cseppet a tengerrel.

Így teljes összhangban leszel minden élővel; szeresd az embereket, mint tanuló társaidat, mint ugyanazon Tanító növendékeit, mint közös édesanya gyermekeit.

Tanító sok van; a Mester-Lélek egy (98), *Álaja*, az egyetemes Lélek. Úgy élj ebben a Mesterben, miként az ő egyik sugara benned. Úgy élj társaidban, miként ők élnek benne.

Mielőtt az Ösvény küszöbére lépnél, mielőtt a legelső kapun áthaladnál, a kettőt egyé kell olvasztanod; fel kell áldoznod a személyest a személytelen Énnek és így meg kell semmisítened a kettő közötti ösvényt: *antahkaraná*-t (99).

Légy készen arra, hogy *dharmá*-nak, a hajlíthatatlan törvénynek megfelelj, amelynek hangja első, kezdeti lépésednél megkérdez:

- „Betöltötted-e valamennyi törvényt, óh magasztos reményű?”

Egybehangoltad-e szívedet és elmédet az egész emberiség nagy szívével és elméjével? Miként a szent folyó zúgása, amelyben a természet minden hangja visszhangra lel (100), úgy visszhangozza annak szíve, aki a folyamba akar lépni, mindazt a sóhajtot és gondolatot, ami az élők világából jön.”

A tanítványokat a lelket visszhangzó *vina* húrjaihoz lehet hasonlítani; az emberiség a hangszekrény; a rajta játszó kéz a nagy Világ Lélek dallamos lehellete. A húr, amely a Mester keze alatt nem zeng édes összhangban a többivel, elszakad és használhatatlan lesz. Így van ez a *lanú-shravaká*-k kollektív elméivel. Fel kell hangolódniuk *Upádhjája* elméjéhez, - egygyéolvadva a Felettes-Lélekkel - különben szétszakadnak.

Így cselekszik az „Árnyék Testvérisége” saját lelkük gyilkosai - a félelmes *dad-dugpa* törzs (101).

Hozzáhangoltad-e lényedet az emberiség nagy szenvedéseire, óh világosság jelöltje? Igen?... Akkor beléphetsz. De mielőtt a szenvedések nehéz ösvényére lépnél, előbb ismerd meg utad kelepcéit.

Az irgalmasság, a szeretet és a gyöngéd kö nyörület kulcsával felfegyverkezve biztonságban vagy *dána* kapuja, az Ösvény kezdetén álló kapu előtt.

Nézd, óh boldog zarándok! Széles és tágas előtted a kapu, könnyűnek látszik átmenni rajta. Az út, amely átvezet rajta, egyenes, sima és pázsitos. Olyan, mint egy napos tisztás a sötét erdő mélyén, mint *amítábha* paradicsomának földi tükörképe. Zöld lugasokban a reménység csalóányai és a ragyogó tollú madarak sikert zengenek a bátor zarándoknak. *Bodhiszattva* öt erényéről, a *bodhi*-erő ötszörös forrásáról és a tudás hét fokáról énekelnek.

Előre! - hiszen elhoztad a kulcsot: biztonságban vagy.

A második kapu útja is zöldelő, de meredek és hegyre kanyarodik, igen, fel egészen a szir tes oromra. Szürke ködök ülnek zordon és sziklás magaslatain és minden sötét odafent. Útját folytatva a remény dala mind halkabban hangzik a zarándok szívében. Kétség fogja el; léptei bizonytalanok lesznek.

Őrizkedj ettől, óh jelölt; őrizkedj e félelemtől, amely úgy terpeszkedik, mint az éjféleli denevér nesztelen, fekete szárnya Lelked holdfénye és a messze távolban derengő nagy célod között.

A félelem, óh tanítvány, megöli az akaratot és meggátolja a cselekvést. A *shila* erénye nélkül a zarándok megbotlik és karmikus kavicsok élei sebzik fel a lábát a sziklás úton.

Biztosan állj a lábodon, óh jelölt. *kshánti* illatában füröszd lelkedet; mert így hívják a kaput, amelyhez most közeledsz, az állhatatosság és türelem kapuját.

Ne húnyd le szemedet és ne téveszd szem elől *dorzse*-t (102); *Mára* nyilai szüntelenül záporoznak arra, aki nem érte el *virágá*-t (103).

Óvakodja remegéstől, A félelem lehelletétől *kshánti* kulcsán rozsdás támad: a rozsdás kulcs nem nyitja a zárat.

Minél előbbre jutsz, annál több szakadék tátong lábad előtt. A felfelé vezető ösvényt egyetlen tűz világítja meg - a szívben égő bátorság lángja. Minél bátrabb vagy, annál többet érsz el. Minél inkább félsz, annál inkább halványul a láng, pedig csak ez vezethet. Mert amint a magas hegytetőn a kialvó nap sugarát sötét éj követi, úgy van ez a szív világosságával is. Ha ez kialszik, fenyegető, sötét árnyék fog szívedből az Ösvényre hullani, és a rémülettől gyöke retver a lábad.

Őrizkedj, tanítvány, e halált-hozó árnyéktól! A Szellemből jövő világosság nem hatolhat át az alsó lélek sötétségén, amíg csak el nem tűnt onnan minden önző gondolat, amíg csak a zarándok így nem szólnak:

- Lemondottam e múltékony alakról; leromboltam az okot; árnyékaim, mint okozatok, többé nem létezhetnek.

Mert most megindult az utolsó nagy harc, a végső küzdelem a felsőbb és az alsóbb én között. Nézd, maga a csatatér is beléveszett a nagy harcba és nincs többé.

De ha egyszer áthaladtál *kshánti* kapuján, megtetted a harmadik lépést: tested a rabszolgád. Most készülj a negyedikre, a kísértések kapujára, amely a belső embert csalja törbe.

Mielőtt e célt megközelítenéd, mielőtt kezded a negyedik kapu kilincsére tennéd, uralkodnod kell minden, benned végbemenő mentális változáson és le kell győznöd a gondolat-benyomások hadát, amelyek ravaszul és cselegetve, kéretlenül lelked ragyogó szentélyébe kúsznak.

Ha nem akarsz általuk elpusztulni, akkor tedd ártalmatlanná saját teremtményeidet, gondolataid gyermekeit, akik láthatatlanul, megfoghatatlanul ott rajzanak az emberiség körül, mint utódai és örökösei az embernek és földi szerzeményeinek. Tanulmányoznod kell a látszólag teljes ürességét és a látszólag üres teljességét. Óh bátor törekvő, tekints mélyen szíved kútjába és felelj: Ismered-e az Én erőit, óh külső árnyékok szemlélője, te?

Ha nem, úgy veszve vagy.

Mert a negyedik ösvényen a szenvedély, vagy a vágy legkisebb szellője is meg fogja zavarni a lélek tiszta fehér falain ragyogó állandó fényt. A *Mája* csalóka ajándékai utáni vágy, vagy sajnálat legkisebb hulláma *antahkarana* útján - amely Szellemed és éned között az érzékeléseknek, *ahamkára* (104) durva felkeltői nek országútja - egy villám cikázásához hasonló röpke gondolat eljátszatja veled három díjadat, megszolgált díjaidat.

Mert tudd meg, hogy az Örökkévaló nem ismer változást.

- A nyolc szörnyű szenvedést hagyd el örökre; másként sem a biztos bölcsességet, sem a felszabadulást nem érheted el - mondja a nagy úr, a tökéletes *Tathágata*, „ő, aki elődeinek nyomdokát követte” (105).

Szigorú és követelő *virága* erénye. Ha útján mester akarsz lenni, az eddigénél sokkal mentesebben kell tartanod elmédet és érzékeléseidet a gyilkos tevékenységtől.

El kell telned tiszta *álajá*-val, egyesülnöd kell a természet Lélek-gondolatával. Azzal egygyéválva legyőzhetetlen vagy; attól elszakadva *samvriti*-nek (106), minden világi csalódás forrásának játszóterévé leszel.

Az emberben minden mulandó, csak *álaja* tiszta, fényes lényege nem. Az ember az ő kristály-sugara, belülről szeplőtelen fénysugár, a durva külszínen pedig anyagi porhüvely. Ez a sugár életed irányítója, valódi Éned, a figyelő és hallgatag gondolkodó, alsóbb éned áldozata. Lelkedet nem sértheti más, csak tévelygő tested; ellenőrizd és hajtsd uralmad alá mindkettőt és biztonságban leszel, miközben áthaladsz a közeledő „egyensúly kapuján”.

Légy vidám, óh te bátor, „a túlsó partra” zárandokló. Ne ügyelj *Mára* seregeinek suttogására; kergesd el a kísértőket, e gonosz manókat, az irigy *lhamajin*-t (107) a végtelen térbe.

Tarts ki szilárdan! A középső kapuhoz közeledsz most, a fájdalom kapujához, amelynek tízezer kelepcéje van.

Légy ura gondolataidnak, óh tökéletességre törekvő, ha küszöbén át akarsz haladni.

Légy ura lelkednek, óh, a halhatatlan igazságok keresője, ha el akarod érní a célt.

Lélek-tekinettedet szegezd az egyetlen tiszta fényre, a ragaszkodástól mentes fényre és használd arany kulcsodat.

A terhes feladatot elvégezted, munkád nem sokára véget ér. A tátongó szakadékot, amely elnyeléssel fenyegetett, csaknem áthidaltad ...

Átkeltél most a sánc-árkon, amely az emberi szenvedélyek kapuját körülveszi. Most legyőzted *Mára*-t és dühös hadát.

Eltávolítottad szívedből a szennyezést és az kivérzett a tisztátalan vágyaktól. De a munkád még nem kész, óh dicső harcos. Magasra építsd a falat, amely a szent szigeten (108) körülzár, a gátat, amely megvédi elmédet a gógtól és az önelégültségtől, ha sikeres vállalkozásodra gondolsz.

A kevélység érzése tönkretenné művedet. Igen, építsd erősre, nehogy a háborgó hullámok heves vihara, amely *a mája*-világ óceánjából kikelve ostromolja pilléreit, elnyelje a zárandokot és a szigetet - igen, még a dicsőség kivívása után is.

„Szigeted” a szarvas, gondolataid a kutyák, amelyek kifárasztják és az élet vize felé haladtában üldözik. Jaj a szarvasnak, ha csaholó ellenségei elfogják, mielőtt a menedék völgyét, *dzsnyáná-márgá*-t (109), „a tiszta tudás ösvényét” elérné.

Mielőtt *a dzsnyáná-márgá-ban* megállapodhatnál és azt magadénak mondhatnád, lelked hasonlítson az érett mangó-gyümölcshez: mint annak pompás, aranylós hús, oly puha és édes legyen mások fájdalmával szemben - és kemény, mint e gyümölcs magja, saját fájdalmaiddal és szenvedéseiddel szemben, óh jólét és nyomorúság győztese.

Keményítsd meg Lelkedet éned csapdáival szemben; szerezd meg neki a „Gyémánt-Lélek” (110) nevet.

Mert amiként a föld dobogó szívének mélyébe temetett gyémánt sohasem sugározhat vissza földi fényeket, olyan legyen elméd és lelked; *dzsnyáná-márgában* elmerülve *Mája* látszat-birodalmából semmit sem szabad visszatükrözniük.

Amikor ezt az állapotot eléred, a kapuk, amelyeket az ösvényen még be kell vened, kitarják előtted szárnyaikat, hogy áthaladhass rajtuk és a természet leghatalmasabb erői sem állíthatnak meg utadon. Akkor mestere leszel a hétszeres Ösvénynek, de előbb nem, óh kimondhatatlan megpróbáltatások jelöltje.

Addig még sokkal nehezebb feladat vár rád: TELJES-GONDOLAT-nak kell érezned magad és mégis számúznod kell lelkedből minden gondolatot.

El kell érned azt, hogy elméd oly szilárd legyen, hogy abba semmiféle áramlat, bármily erős is, földi gondolatot be ne vihessen. Így megtisztulva a szentély legyen mentes minden tevékenységtől, hangtól és földi világosságtól. Mint a lepke, amely fagytól meglepve élettelenül hull a küszöbre, úgy hulljon a templom elé holtan minden földi gondolat.

Olvasd az írást:

„A széltől védett lámpa lángja nem mozog” (111). A változó szélnek kitett láng lobog és az imbolygó fény csalfa, sötét és folyvást váltakozó árnyékokat vet a lélek fehér oltárára.

És akkor, óh igazság keresője, elme-lelked olyan lesz, mint a veszett elefánt, amely a dzsungelben őrjöng. Vesztebe rohan, mert az erdő fáit élő ellenségnek véli és a napos sziklák falán táncoló árnyékokkal viaskodik.

Őrizkedj, nehogy az Én iránti buzgalmadban lelked elveszítse lába alól a *deva*-tudás talaját. Őrizkedj, nehogy az Énről megfélekedve lelked elveszítse uralmát ingadozó elméd felett és így eljuttassa győzelmeinek kiérdemelt gyümölcsét.

Őrizkedj a változékonyságtól. A változékonyság nagy ellenséged. Ez akar veled küzdeni és az ösvényről, amelyen haladsz, a kétség nyúlós posványába taszítani.

Légy felkészülve és fogadd el idejében a figyelmeztetést. Ha próbálkoztál és kudarcot vallottál, óh rettenthetetlen harcos, ne veszítsd el azért bátorságodat: folytasd a harcot és támadj újra meg újra.

A rettenthetetlen hős, bár tátongó, nyílt sebéből csöpög az éltetadó drága vér, mégis megtámadja az ellenséget, kikergeti erődjéből és legyőzi, mielőtt kilehelné lelkét. Hozzá hasonlóan cselekedjetek mindnyájan, akik elbuktok és szenvedtek. Lelketek erődjéből üzzétek el ellenségeiteket - a nagyravágyást, a haragot, a gyűlölséget, a vágynak még az árnyékát is - habár elbuktatok ...

Te, aki az ember felszabadulásáért harcolsz (112), emlékezz, hogy minden balsiker eredmény, és minden kísérlet idővel elnyeri jutalmát. Szent csírák nőnek és bontakoznak ki észrevétlenül a tanítvány lelkében és száraik minden megpróbáltatásnál erősödnek; hajlanak, mint a nád, de sohasem törnek és soha meg nem semmisülnek. De amikor üt az óra, kivirágzanak (113).

De ha felkészülten jöttél, ne félj.

Ezentúl utad nyílegyenesen visz át *virja* kapuján, az ötödiken a hét közül. Azon az úton vagy most, amely *dhjáná* kikötőjébe, a hatodik, a *bodhi* kapuba vezet.

A *dhjána* kapu olyan, mint egy alabástrom váza, fehér és átlátszó; belül állandó arany-tűz ég, *pradzsnjá* lángja, amely *átmá*-ból sugárzik.

Te vagy ez a váza.

Elidegenültél az érzékek tárgyaitól, végig jártad a „látás ösvényét”, a „hallás ösvényét”, és a tudás világosságában állsz. Most elérted *atikshá* állapotot (114).

Révbe értél, óh *naldzsor*!

Tudd meg, óh bűnök legyőzője, hogy ha egy *szovani* (115) a hetedik ösvényen áthaladt, az egész természet megremeg a boldog hódolattól és megszelídül. Az ezüst csillag ragyogja a hírt az éjszaka virágainak, a völgyben patakocská csacsogja el a kavicsoknak, az óceán sötét hullámai zúgják a habverte szikláknak, illatos szellő éneklő a völgyeknek és büszke fenyők suttogják rejtelmesen: „Egy Mester támadt, a Nappal (116) egy Mestere!”

Mint napnyugati fehér oszlop áll most, arculatára az örökkévaló gondolat kelő napja szórja első, legdicsőbb sugarait. Elméje, mint nyugodt, végtelen óceán, partnélküli messzeségbe terjed. Eletet és halált tart erős kezében.

Igen, ő hatalmas. A benne felszabadult élő erő - amely Ő maga - az illúzió tabernáculumát magasan az istenek fölé emelheti, a nagy *Brahmá* és *Indra* fölé. Most már biztosan eléri nagy jutalmát!

Az ezzel járó ajándékokat vajon saját nyugalmára és üdvére, jól megérdemelt jólétére és dicsőségére fordítja-e - ő, a nagy káprázat legyőzője?

Nem, óh te, a természet titkos tudományának jelöltje! Ha valaki a szent *Tathágata* nyomdokaiba akar lépni, azokat az adományokat és erőket nem tarthatja meg önmagának.

Gátat akarsz emelni a *Szumeru*-n (117) fakadt víznek? A magad kedvéért el akarod téríteni a folyót, vagy visszaküldöd eredeti forráshoz, a ciklusok hullámtarajain át?

Ha azt akarod, hogy a keményen megszolgált tudás, az égben született bölcsesség folyama édes folyóvíz maradjon, akkor ne hagyd posványos tóban megrekedni.

Tudd meg, ha *amitábhá*-nak, a „Határtalan Korszak”-nak munkatársa akarsz lenni, ki kell árasztanod a megszerzett fényt, a két *bodhi szattvá*-hoz (118) hasonlóan, mindhárom világ területére (119).

Tudd meg, hogy az emberfölötti tudás és az elnyert *deva*-bölcsesség áramlását önmagadból, *álaja* csatornájából más mederbe kell öntened.

Tiszta, friss vizét, tudd meg óh *naldzsor*, aki a titkos ösvényen jársz, arra kell használni, hogy megédesítse az óceán keserű hullámain ezt az emberi könnyekből gyűlt hatalmas fájdalom-tengert.

Óh, ha egyszer olyan lettél, mint a legmagasabb égbolt állócsillaga, hadd ragyogjon e fénylő égitest a mélységes terekből mindenkire, kivéve önmagát; áraszson fényt mindenkire, de ne vegye el senkitől.

Óh, ha egyszer olyan lettél, mint a hegyhajlatok tiszta hava, hideg és érzéketlen az érintésre, meleg és oltalmazó a keble mélyén szunnyadó mag számára - akkor a hónap kell elviselnie a maró fagyot, az északi orkánt, megvédve kegyetlen és éles fogától a földet, amely az ígért aratást őrzi, az éhezők jövődjé táplálékát.

Önmagadat az emberek hálája és elismerése nélkül, a jövődjé *kalpá*-k átélésére ítélve, beépítve a Védő Falba (120), mint kő a többi kő között - ez a jövődjé, ha a hetedik kapun áthaladtál. Sajátkezüleg építette ezt a könyörület sok-sok Mestere; az ő gyötrelmeik emelték, az ő vérük kötötte meg és most védi az emberiséget, mióta ember az ember, oltalmazva még más, sokkal nagyobb nyomorúságtól és bánattól.

De az ember mégsem látja, nem veszi észre, sem a bölcsesség szavára nem akar hallgatni ... mert nem ismeri.

De te hallottad, te mindenről tudsz, óh buzgó, jámbor lélek ... és választanod kell. Figyelj hát tovább.

Szovan ösvényén, óh *szrotápatti*, biztonságban vagy. Igen, azon a *márgá*-n, (ösvényen) ahol csak sötétséget talál a fáradt zarándok, ahol tövisektől vérzik a keze, éles, kemény kövek sebzik a lábát, ahol *Mára* legerősebb fegyvereivel hadakozik - közvetlenül azon túl ott vár a nagy jutalom.

Nyugodtan és rendületlenül halad felfelé a zarándok a *nirváná*-ba vezető folyamon. Tudja, hogy minél inkább vérzik a lába, annál tisztábbra lesz mosva ő maga. Tudja jól, hogy hét rövid és gyorsan múló élet után övé a *nirvána*...

Ilyen *dhjáná* ösvénye, a *jógi* kikötője, az áldott cél, amely után a *szrotápatti*-k sóvárognak. Nem úgy, ha áthaladt és győzedelmeskedett az *árhata* Ösvényén.

Ott *kleshá*-t (121) örökre legyőzi, *tanhá*-t (122) gyökerestől kitepi. De várj, tanítvány ... még egy szót. Ki tudod-e pusztítani az isteni könnyörületet? A könnyörület nem képesség. A Törvények Törvénye az - örök harmónia, *Alaja* Énje; partnélküli, egyetemes lényeg, az örök igaz fénye, a dolgok rendje, az örök szeretet törvénye.

Minél inkább egyesülsz vele, lényedet beleolvasztva. lényébe - minél inkább eggyé lesz lelked azzal, ami van, annál inkább leszel te magad a tökéletes könnyörületesség (123).

Ez az *árja* ösvény, a tökéletesség *buddhái*-nak ösvénye.

De mit jelentenek a szent tekercek, amelyek azt mondatják veled:

„OM! Hiszem, hogy nem minden *arhat* kapja meg *nirvána* ösvényének édes gyümölcsét.

OM! Hiszem, hogy nem minden *buddha* megy be a *nirvána-dharmá*-ba (124).

Valóban igaz; az *árja* ösvényen nem vagy többé *szrotápatti*, *bodhiszattva* (125) vagy. Átkeltél a folyamon. Igaz, hogy jogod van *dharmakája* öltözékére; de *szambhogakája* nagyobb, mint egy *nirváni* és még nagyobb egy *nirmánakája*, a Könyörület Buddhája (126).”

Most hajtsd meg fejedet és jól figyelj, óh *bodhiszattva* - a könnyörület beszél és így szól: - Lehet-e üdvösség, amikor minden, ami él, szenvedni kénytelen? Légy te megváltva és halld az egész világ jaját?

Most hallottad a mondottakat.

Feljutsz a hetedik fokra és átmegy a teljes tudás kapuján, de csak azért, hogy eljegyezd magad a szenvedéssel; ha *tathágata* akarsz lenni, kövesd elődeid nyomdokát, maradj önzetlen a vég nélküli végig.

Megvilágosodtál - válaszod meg utadat.

Nézd a keleti égboltot elárasztó szelíd fényt. A dicsőítés jegyében ég és föld egyesül. És a négyszeresen megnyilvánult erők, a lobogó tűz és az áramló víz, az illatos föld és a zúgó szél szerelmes éneke hallik.

Hallga! ... az aranyfény mérhetetlen örvényléséből, amelyben a Győztes fürdik, felzeng szavak nélkül a természet minden hangja, ezernyi módon hirdetve:

ÖRVENDEZZETEK, ÓH *MJALBA* (127) LAKÓI.

EGY ZARÁNDOK VISSZATÉRT A MÁSIK PARTRÓL.

ÚJ *ARHAN* (128) SZÜLETETT.

BÉKE LEGYEN MINDEN LÉNNYEL (129)

JEGYZETEK

Szójegyzék az I. részhez:

A CSEND HANGJA

1. Iddhi: páli szó, a szanszkrit **sziddhi**-vel azonos, az emberben lévő pszichikus képességeket, abnormális erőket jelenti. A *sziddhi*-nek két csoportja van: az egyik az alacsonyabb, durvább, pszichikai és mentális erők csoportja; a másik csoportba a legmagasabb fokra kifejlesztett szellemi erők tartoznak. A *Shrímad Bhágavatá*-ban azt mondja *Krishna*: „Annak, aki a jógát gyakorolja, aki érzékeit legyőzte, aki elméjét reám (*Krishná*-ra) irányítja, az ilyen *jógi*-nak valamennyi *sziddhi* szolgálatára áll”.

2. A hangtalan szó, vagy a „csend hangja”. Szóról-szóra inkább a „szellemi hang szava”, a szanszkritban ui. a **náda** a fenti szenzár kifejezés megfelelője.

3. Dháraná: az elme tökéletes koncentrálása valamely belső fogalomra, amely teljesen elvonja mindentől, ami a külvilághoz, vagy az érzések világához tartozik.

4. A „nagy Mester” kifejezést a *lanú*-k, vagy *cselá*-k a Felsőbb Én megjelölésére használják. Ez **Avalokiteshvara** megfelelője és ugyanaz, mint **Ádhi-Buddha** a buddhista okkultistáknál, **ATMAN** a *brámanák*-nál, és **Christos** a régi gnosztikusoknál.

5. A lélek kifejezés itt az emberi Egóra, vagy **Manasz**-ra vonatkozik, arra, amit mi a hetes okkult rendszerünkben emberi léleknek hívunk, megkülönböztetve a szellemi és az állati lélektől.

6. Mahá-Májá: „a nagy illúzió”, az objektív világmindenség.

7. Szakkájaditthi: a személyiség „káprázata”.

8. Attaváda: a lélekben való téves hit, vagy inkább hit a léleknek, vagy az Énnek az egyetemes, végtelen Én-től való különváltságában.

9. A **tattvadzsnyáni** az, aki a természetben és az emberben lévő princípiumokat ismeri; az **atmadzsnyáni** pedig az Átman, az egyetemes Egy Én ismerője.

10. Kála Hamsza: a madár, vagy hattyú. A *Náda-bindu Upanisád (Rig Veda)* így szól:

„Az *A* a Hamsza-madár jobb szárnyát, az *U* a bal szárnyát, az *M* a farkát jelenti és azt mondják, *Ardha-mátrá* (fél ütem) a feje.”

11. Keleten az örökkévalóságot egészen másként értelmezik, mint nálunk. Rendszerint *Brahmá* korszakát, vagy száz évet jelenti, egy **kalpa** időtartamát, azaz egy 4,32 milliárd évből álló korszakot.

12. Ugyancsak a *Náda-bindu* mondja: „A *Hamszá*-n lovagló *jógi*-t (azt, aki az *AUM*-on meditál), nem érintik a karmikus befolyások, sem a bűnök sokasága.”

13. Mondj le a fizikai személyiség életéről, ha a Szellemben akarsz élni.

14. A tudat három állapota:

- **dzságrat** = az éber,
- **szvapna** = az álom,
- **szusupti** = a mély alvás állapota.

Ez a három *jógi*-állapot visz a negyedikbe:

15. Ez a **turiya** állapota, amely túl van az álomtalan állapoton; mindegyik felett álló, magas szellemi tudatállapot.

16. A keleti misztikusok közül néhányan a létezés hét síkját, a hét spirituális **loká**-t, vagy világot a *Kála Hamsza* testébe helyezik. A *Kála Hamsza* a téren és időn kívül álló hattyú, de átváltoztatható az *idő*-beli hattyúvá, amikor *Brahmán*-ból *Brahmá* lesz.

17. Ez csak az érzékek és a földi tudat-állapot jelenségekkel teli világa.

18. Az ismeretszerzés csarnoka.

19. Ez az asztrális régió, az érzékfeletti észlelés és a csalóka látomások pszichikus világa - a médiumok világa. Eliphas Lévi, a nagy „asztrális kígyó”-nak nevezi. Az e régiókban szedett virágokat nem lehet úgy lehozni a földre, hogy szárukon ott ne tekeregjen a kígyó. A nagy illúzió világa ez.

20. A tökéletes szellemi tudat régiója, amelyen túl annak számára, aki elérte, nincs többé veszély.

21. A Beavatott, aki a tanítványt az átadott tudás segítségével a spirituális, vagy második születéshez vezeti. Őt hívják Atyának, *Guru*-nak vagy Mesternek.

22. **Adzsnyána**: tudatlanság, a **dzsnyána** (tudás) ellen téte.

23. Az exoterikus vallásokban **Mára** egy démon, egy *aszura*; az ezoterikus filozófiában azonban az emberi bűnök kísértő-erejének megszemélyesítője; szó szerint fordítva: „az, ami öl” (t.i. a lelket). Királynak ábrázolják (a *mára*-k királya), koronájában egy drágakő olyan fényesen ragyog, hogy aki rátekint, megvakul. Ez a ragyogás jelképezi a bűn varázsát, amely oly sok természetet megbabonáz.

24. A szív *benső* kamrája, a szanszkritban *Brahma pu ra*. A „tüzes erő” a **kundalíni**.

25. Az „erő” és a „Világanya” kifejezés jelöli a misztikus *jógi*-erők egyikét, a **kundalíni**t. A *buddhi* ez, aktív princípiumnak tekintve passzív princípium helyett (általában ez utóbbi szokott lenni, amikor csak mint a legfelső Szellem, az *Átmá* eszközének, hordozójának tekintik). A *kundalíni* egy elektro-spirituális erő, teremtő hatalom, amely tevékeny téve éppen olyan könnyen tud ölni, mint teremteni.

26. **Kecsara**, az „égen sétáló (járó)”. Amint a misztikus művek királyának, a *Dzsnyánesvari*-nak hatodik *adhjá*-ban kifejtik, a *jógi* teste olyan lesz, mintha *szélből volna*; „felhő, amelyből végtagok nőttek”, ezután a *jógi* „meglátja a tengereken és csillagokon túli dolgokat, meghallja és megérti a *devá*-k szavát és felfogja, mi megy végbe a hangya elméjében”.

27. A Magasabb Én.

28. A **vína** a lantához hasonló indiai hangszer.

29. A hat princípium; ez azt jelenti, amikor az alsó személyiség megsemmisül és a belső egyéniség a hetedikbe, vagyis a Szellembe merül és abba belevész.

30. A tanítvány egyé válik *Brahman*-nal, vagy *Átman*-nal.

31. A *káma*-princípium által létrehozott asztrális forma: a **káma-rúpa**, a vágy-test.

32. A **mánasza-rúpa**. Az előbbi az asztrális, vagy személyes éntre vonatkozik; az utóbbi az egyéniségre, vagyis a reinkarnálódó Egóra, akinek tudatát a mi síkunkon, vagyis az alacsonyabb *manasz* síkján kell megbénítani.

33. **Kundalíni**: „kígyózó”, vagy gyűrű alakú erőnek hívják, mert az aszkéta testében, aki ezt az erőt önmagában kifejleszti, működése (mozgása) spirális irányú. Elektro-tüzes, okkult, vagy *foháti* erő, a nagy őseredeti erő, amely minden szerves és szervetlen anyag alapjául szolgál.

34. Ezt az Ösvényt minden misztikus munkában megemlítik. Amint *Krishna* mondja a *Dzsnyánesvari*-ban: „Ha valaki ezen ösvényt megpillantja, akár Kelet virágai, akár Nyugat termei

felé veszi az irányt, óh íjhordozó, *mozgás nélkül* jár ezen az úton. Ezen az úton, bárhová is igyekszik valaki, *a saját énje lesz az a hely.*” – „Te vagy az ösvény”, mondják az adeptus *guru*-nak a beavatás után és mondja ő a tanítványnak. „Én vagyok az út és az ösvény” - mondja egy másik Mester.

35. Az adeptusság: a *bodhiszattva* virága.

36. Tanhá: az élni-akarás; a halál félelme és az élet szeretete, az az erő, vagy energia, amely az újraszületést okozza.

37. Az aszkéta meditálási időszakának kezdetén misztikus hangokat, vagy dallamot hall. Ezt *anáhatashabdá*-nak nevezik a *jógi*-k. **Anáhata** a negyedik csakra.

38. Ez azt jelenti, hogy a fejlődés hatodik fokán, ami az okkult rendszerben *dháraná*, valamennyi érzéket, mint egyéni képességet ezen a síkon meg kell „ölni” (bénítani), hogy átmenjenek és beléolvadjanak a *hetedik*, a legszellemibb érzékbe.

39. Lásd a **3.** jegyzetet.

40. A *rádzsa-jóga* szerint a fejlődés minden fokát egy-egy mértani alak szimbolizálja. Ez itt a szent háromszög és ez megelőzi a *dháraná*-t. A háromszög a magasrangú *csélá*-k jele, egy másfajta háromszög a magasrangú beavatottaké. Szimbólum az „ÉN” is, amelyről *Buddha* beszélt és amelyet a *Tathágata* testi formájának jelképéül használt, miután a *pradzsnjá* három módszere alól felmentést nyert. Ha egyszer a tanítvány a bevezető és alacsonyabb fokokon már áthaladt, nem a háromszöget látja többé, hanem a ...-t, a ... összevont formáját, a teljes hétséget. *E szimbólum valódi formáját itt nem közöljük, mert csaknem bizonyos, hogy a sarlatánok rávetnék magukat és szemfényvesztő céljaikra felhasználva megszenteltlenítenék.*

41. A magasban ragyogó csillag a „beavatás csillaga”. A *shaivá*-k, Shíva (minden *jógi* patrónusa) szektájának hívei jelvényül egy kör alakú fekete foltot használnak; ma ez a Nap szimbóluma, de a régi kor okkultizmusában talán a Beavatás Csillagának jele volt.

42. Upádhi: a soha el nem érhető Láng alapja, amíg az aszkéta ebben az életben van.

43. Dhjána: az utolsó előtti fok *ezen a földön*, mindaddig, amíg valaki teljes *mahátmá* nem lesz. Mint mondtuk, ebben az állapotban a *rádzsa-jógi* spirituálisan még tudatában van az én-nek és magasabb princípiumai működésének. Még egy lépés és a hetediken túli síkon lesz, más iskolák szerint a negyediken. Ezek az iskolák a *pratyáhára* gyakorlása után - a *pratyáhára* egy előzetes tréning, amely az elme és a gondolatok ellenőrzéséből áll - kezdik a felsorolást: **dháraná**, **dhjána** és **szamádhí**, és e hármat a közös **SZAMJAMA** megjelölésben foglalják össze.

44. Szamádhí az az állapot, amikor az aszkéta elveszíti minden individualitásról való tudatát - a sajátját sem kivéve - és a Mindenséggé válik..

45. Az északi buddhizmus szerint az **igazság** négy fajtája:

- **ku**, a szenvedés, v. nyomorúság, - **tu**, a kísértések gyülekezése,
- **mu**, ezek legyőzése és - **tau**, az Ösvény.

Az öt „**akadály**”:

- a nyomorúság ismerete,
- az igazság az emberi gyarlóságról, - a nyomasztó tilalmak és
- a szenvedélyek, sőt a vágyak kötelékeitől való megszabadulás abszolút szükségessége. - Az utolsó a „megváltás ösvénye”.

46. A gyülekezés kapujában *Mahá-Mára*, a *mará*-k királya áll és megkísérli ékszerének ragyogásával elkápráztatni a jelöltet.

47. Ez a negyedik az újraszületés öt ösvénye, közül, amelyek a bánat és az öröm szüntelen élményeibe irányítják és sodorják az embereket. Ezek az ösvények csak alosztályai a *karma* ösvényének.

Szójegyzék a II. részhez:

A KÉT ÖSVÉNY

48. *Buddha* tanának két iskolájára, az ezoterikusra és az exoterikusra alkalmazzák a „szív” és a „szem” tanának kifejezését. A *bodhi-dharma*, a bölcsesség-vallás szerint Kínában - ahonnan ezek a nevek Tibetbe kerültek - **tsung-men**-nek (ezoterikus iskolának) és **kiau-men**-nek (exoterikus iskolának) nevezték a két iskolát. Az elsőt azért hívják így, mert *Gautama Buddha* szívéből fakadt, míg a szem tana fejének, vagy agyának működéséből eredt. A szív tanát az igazság pecsétjének, vagy az igaz pecsétnek is nevezik; e szimbólum majdnem minden ezoterikus mű címében megtalálható.

49. A tudás fája címet a *bodhi-dharma* (bölcsesség vallás) követői azoknak adják, akik a misztikus tudás magaslatait elérték: az Adeptusoknak. *Nágárdzsuná*-t, a *mádhjamika* iskola alapítóját sárkány-fának nevezték; a sárkány a bölcsesség és a tudás szimbóluma. A fát azért tisztelik, mert a **bodhi** (bölcsesség)-fa alatt nyerte el *Buddha* a születést, a megvilágosodást, ott tartotta első beszédét és ott halt meg.

50. A „Titkos Szív” az ezoterikus tan.

51. A „Gyémánt Lélek”, **Vadzrsaszattva**, a magasztos *Buddha* egyik neve. Ő minden misztérium Ura, őt hívják *Vadzradhará*-nak és **Ádhi-Buddhá**-nak.

52. **Szat** - az egyetlen, örök és abszolút valóság és igazság. Minden más csak látszat.

53. Ez **Sin-Szien** tanából való, aki szerint az emberi elme olyan, mint a tükör: minden porszemet magához vonz és visszatükröz; ezért, akárcsak a tükröt, minden nap meg kell vizsgálni és le kell törölni. *Sin-Szien* Észak-Kína hatodik pátriárkája volt, aki a *bodhi-dharma* ezoterikus tanát tanította.

54. Az északi buddhisták az újraszülető Egót az igaz embernek nevezik, aki, ha felsőbb Énjével egyesül, *buddha* lesz.

55. „**Buddha**” „Megvilágosodott”-at jelent.

56. Szokásos formula a buddhista szentírások kezdetén, jelezve, hogy a következőket *Buddhá*-tól és az *arhat*-októl származó közvetlen szájhagyományként jegyezték fel.

57. Halhatatlanság.

58. **Rathapála**, a nagy *arhat* szólítja ekként apját, a *Rathapála Szútraszanne* legendában. Mivel azonban minden ilyen legenda allegorikus (pl. *Rathapála* apjának palotáján hét kapu van), a figyelmeztetés azoknak szól, akik ezeket szó szerint veszik.

59. Aszkéta *bráhman*-ok, akik szent helyeket, különösen szent fürdőket látogatnak.

60. A reinkarnálódó Egók.

61. Igazi, isteni bölcsesség.

62. A Felsőbb Én, a hetedik princípium.

63. A misztikus iskolákban árnyékoknak nevezik a fizikai testeinket.

64. *Buddha*.

65. Remete, aki, mikor *jógi*-vá lesz, a vadonba húzódik vissza és az erdőben él.

66. **Dzsulaj**: *Tathágata* kínai neve - minden *Buddhá*-ra alkalmazzák.

67. Az északi és a déli buddhizmus hagyományai egybehangzóan arról szólnak, hogy amint *Buddha* megoldotta az élet problémáját, azaz elérte a belső megvilágosodást, elhagyta a magányt és nyilvánosan elkezdett tanítani.

68. Az ezoterikus tanok szerint minden Ego valamelyik Planetáris Szellem egy sugara.

69. A személyiségeket, azaz a fizikai testeket árnyékoknak nevezik, mivel elenyésznek.

69a. Az elmére (*Manasz-ra*), az ember gondolkodó princípiumára, vagy Egó-jára, mint a Tudásra magára hivatkoznak, mert az emberi Egó-kat *Manaszaputrák*-nak, az (egyetemes) Elme fiainak nevezik

70. L. a 126. jegyzetet.

71. L. a 126. jegyzetet.

72. A **shangna**-köntös kifejezés eredete a *Rádzsagriha shangnavaszu*-ja. *Rádzsagriha* a harmadik nagy *arhat*, vagy pátriárka, ahogy az orientalisták hívják a harminchárom *arhat* hierarchiáját, akik a buddhizmust elterjesztették. A „*shangna*-köntös” képletesen a bölcsesség megszerzését jelenti, amellyel a megsemmisülés (a személyiség megsemmisülésének) nirvánája elérhető. Szó szerint az újonc beavatási ruhája. Edkins szerint ezt a fűrostból készült ruhát Tibetből hozták Kínába a Tong-dinasztia idején. „Amikor *arhan* születik, ilyen növény nő egy tisztáson” - szól a kínai és a tibeti legenda is.

73. „A **páramita**-ösvényen járni” annyi, mint *jógi*-vá lenni, az aszkétaság kilátásával.

74. A „holnap” a legközelebbi újraszületést jelenti.

75. A *Praszanga*-iskola szabályaiból.

76. A „Nagy Út” a létezés teljesen befejezett ciklusa egy „kör”-ben.

77. **Nyima**: a tibeti asztrológiában a Nap.

Migmar, azaz a Mars szimbóluma a szem,

Lhagpa, azaz a Merkur szimbóluma a kéz.

78. *Buddha*.

79. A **szrotápatti**, vagyis az, aki „belép a folyamba”, amely a *nirváná*-ba visz - egyetlen élet folyamán ritkán jut a *nirváná*-ba, ha csak valamely különleges okok folytán el nem éri célját. Azt mondják, a tanítvány a fölfelé-törekvésben rendszerint csak hét egymásutáni élet végén ér célhoz.

80. A személyes, alacsonyabb ént jelenti.

81. A Himaláján túli *bráhmani* szektáriánusok a **tirthikák**. A tibeti, azaz a szent országbeli buddhisták hitetleneknek nevezik őket és viszont.

82. Határtalan, vagy pszichikus, emberfölötti látás. Az *arhan*-okról azt tartják, hogy közelben és távolban mindent látnak és tudnak.

83. Lásd a 72. jegyzetet a *shangna*-növényről.

84. Az élő, a halhatatlan, felsőbb Egó, a holt pedig az alacsonyabb, személyes Egó.

85. L. a 126. jegyzetet.

86. A „Titkos Élet”: a *nirmánakájá* élete.

87. A „Nyílt Ösvény” az exoterikus, az általánosan ismert, amelyet a világiaknak tanítanak - míg a „Titkos Ösvény” mibenlétét csak a beavatáskor magyarázzák meg.

88. Élő halottaknak nevezik azokat az embereket, akik az ezoterikus igazságokat és bölcsességet nem ismerik.

89. L. a 126. jegyzetet.

Szójegyzék a **III.** részhez:

A HÉT KAPU

90. Upádhjája: a szellemi vezető, a *Guru*. Az északi buddhisták rendszeren a *náldzsor*-ok (szent emberek) közül választják a titkos bölcsesség tanítóit, azok közül, akik a *Gotrabhu-dzsnyána* és a *Dzsnyána-darsana-suddhi* tanait ismerik.

91. Jána: eszköz, jármű

- **Mahájána:** nagy eszköz, (jármű),

- **Hinájána:** kis eszköz, (jármű),

az északi buddhizmus két iskolájának neve, amelyekben vallásos és filozófikus tanokat tanítanak.

92. Shrávaka: hallgató (a *shru* gyökből), vagy tanítvány, aki vallásos oktatásban részesül. Amikor az elméletről áttér az aszkétaság gyakorlására, akkor *Shramana* (*shrama*: cselekedet), gyakorló lesz. Amint Hardy kimutatja, a két elnevezés megfelel a görög *akusztikoi* és *aszketai* kifejezésnek.

93. Szamtan (tibeti szó) ugyanaz, mint a szanszkrit *dhjána*, vagyis meditációs állapot, amelynek négy foka van.

94. Paramiták, a hat transzcendentális erény:

- a jótékonyság
- az erkölcsösség,
- a türelem,
- az energia,
- az elmélkedés és
- a bölcsesség.

A papok számára tíz van: a már említettekhez járul még

- a helyes eszközök használata,
- a tudomány,
- a jámbor fogadalmak és
- a céltudatosság.

(Eitel: Chinese Buddhism c. munkájából.)

95. Szrotápatti (szó szerint) az, „aki a folyamba lépett”, abba a folyamba, amely a *nirvána* tengeréhez vezet. Ez a név jelöli az **első** Ösvényt.

A **második** Ösvény neve *szakridágámin*, „aki már csak egyszer születik”.

A **harmadik** neve *anágámin*, „aki nem születik többé”, kivéve, ha az emberiség megsegítésére ő maga kívánja.

A **negyedik** Ösvény neve a *rahar*, vagy *arhat* - ez a legmagasabb. Egy *arhat* még abban az életében eléri a *nirvánát*. Számára nincs halál utáni állapot - mert ez az ő *szamádhi*-ja, amelyben *nirvána* minden üdvösségét élvezzi.

Megjegyzés: hogy milyen kevésbé lehet az orientalisták magyarázataiban bízni a pontos szavak és jelentések tekintetében, mutatja három, u.n. szakember esete. Az előbb magyarázott négy kifejezés

P.S. Hardy szerint:

- szován, szakradágámi, anágámi és arja.

J. Edkins így adja meg őket:

- szrotápanna, szagardagam, anágámin, arhan.

Schlagintweit ismét másképp betűzi őket és ráadásul mindegyiknek eltérő és új változat szerinti értelmezést ad.

96. A „partra érni” az északi buddhizmusban egyértelmű a *nirvána* elérésével, a hat és a tíz *páramirá* (erény) gyakorlásának segítségével.

97. Naldzsor: büntelen ember, szent.

98. A **Mester-Lélek:** *Álaja*, másként egyetemes lélek, vagy *Átman*. Minden emberben van belőle egy sugár és feltehetően mindenki képes magát vele azonosítani és benne elmerülni.

99. **Anthakarana:** az alacsonyabb manasz, az érintkezés vagy egyesülés ösvénye a személyiség és a magasabb *Manasz*, vagyis az emberi lélek között. A halál beálltával mint út, vagy az érintkezés eszköze megsemmisül, maradványai a *kámarupa* (a burok) alakjában élnek tovább.

100. Az északi buddhisták és gyakorlatilag valamennyi kínai néhány nagy és szent folyó zúgásában a természet alaphangját hallják. A fizikában és az okkultizmusban egyaránt ismert tény, hogy a természet egyesült (eredő) hangja, mint pl. a hatalmas folyók zúgása, a nagy erdők lombjainak suttogása, vagy a nagyvárosok messziről hallható moraja egyetlen meghatározott és felismerhető magasságú hangot adnak. Fizikusok és zenészek egyaránt kimutatták ezt. Rice professzor a *Chinese Music* c. könyvében rámutat arra, hogy ezt a tényt a kínaiak már évezredekkel ezelőtt ismerték, amikor kimondták, hogy a Hoang-ho zúgó vizei a *kung*-hangot intonálják, amelyet a kínai zenében a „nagy hang”-nak hívnak. Rice professzor bebizonyítja, hogy ez a hang az F-nek felel meg, „amelyet a modern fizikusok a természet igazi alaphangjának tartanak”. B. Silliman professzor szintén megemlíti *Principles of Physics* c. munkájában ezt a tényt: „e hang a zongora középső F-jének felel meg, s így azt a természet alaphangjának lehet tekinteni”.

101. A **bhönök**-ről és **dugpák**-ról, valamint a „vörös sapkások” egyéb szektáiról mondják, hogy a varázslásban a legjártasabbak. Nyugat- és Kis-Tibetben és Bhutánban élnek. Mind *tántrika* -k. Egyenesen nevetséges, hogy vannak orientalisták, pl. Schlagintweit és mások, akik bejárva a tibeti határvidéket, az ottani rítusokat és utálatos ceremóniákat összetévesztik a keleti *lámá*-k, a „sárga-sapkások” és szent embereik, a *naldzsor*-ok vallásos hitével.

102. **Dordzse** ugyanaz, mint a szanszkrit **vadzsrá:** fegyver, vagy eszköz bizonyos istenek (Tibetben a *dragshed*, az embereket védő *dévák*) kezében. Azt tanítják róla, hogy okkult erővel éppen úgy megtisztíthatja a levegőt a gonosz befolyásoktól, amint az ózon tisztítja a levegőt. Jelentése még: *mudrá*, bizonyos meditációs mozdulat, vagy helyzet. Akár talizmánként, akár testtartásként tekintjük, végső fokon a hatalom szimbóluma a láthatatlan rossz erők befolyása ellen. A *bhön*-ök és *dugpá*-k azonban kisajátították ezt a szimbólumot és a fekete mágia céljaira használják. A sárga-sapkások, vagy *gelugpá*-k a hatalom jelének fogják fel, éppen úgy, mint a keresztények a keresztet és ez semmivel sem jelent nagyobb babonáságot. A *bhön*-ök ezt a szimbólumot, akárcsak a *megfordított kettős háromszöget*, a varázslás jelének tekintik.

103. A **virága** a teljes közöny érzése az objektív univerzummal, az örömmel és a fájdalommal szemben. A „kiábrándultság” nem fedi teljesen az értelmét, de rokon vele. (Talán a szenvedélytelenség a legjobb megfelelője.)

104. **Ahamkára:** az „én”, a személyiség érzése, az. „én-ség”.

105. A **Tathágata** név igazi jelentése ui.: „Aki elődeinek nyomdokaiban jár”.

106. **Szamvriti:** a két igazság közül az, amelyik minden dolognak bemutatja csalóka természetét, vagy ürességét. Ebben az esetben relatív igazság. A *paramárthaszatya* és a *samvritiszatya* (**szatya:** igazság), vagyis a két igazság közötti különbséget a *Mahájána*-iskola tanítja. Erről vitatkoznak a **mádhjamiká**-k és a **jógácsará**-k. Az előbbieket ugyanis tagadják, az utóbbiak pedig állítják, hogy minden tárgy egy előző oknak, vagy összefüggésnek köszönheti létezését. A **mádhjamiká**-k a nagy tagadók, vagy nihilisták, akik szerint a gondolatok világában minden *parikalpita*, azaz illúzió és tévedés mind a szubjektív, mind az objektív univerzumban. A **jógácsará**-k a nagy spiritualisták. *Szamvriti* tehát, mint csupán relatív igazság, minden illúzió forrása.

107. Lhamajin: az ember iránt rosszindulatú és ellen séges elementálok, rossz szellemek.

108. A magasabb Egó, vagyis a gondolkodó én.

109. A **dzsnyáná márga** szó szerint a *dzsnyáná*, vagyis a *tiszta tudás ösvénye*, ami nem más, mint **paramártha**, vagy szanszkrit nyelven *szvanszamvedaná*, az önmagát analizáló, önmagát felfedő elmélyedés.

110. L. az **51.sz.** jegyzetet. A Gyémánt Lélek, vagy *Vadzsradhara* elnököl a *dhjáni buddhá-k* felett.

111. Lásd: Bhagavad Gítá, VI. 19.

112. Ez célzás arra a Keleten (és ami azt illeti, Nyugaton is) jólismert hitre, hogy minden újabb *buddha*, vagy szent új harcos azok seregében, akik az emberiség felszabadulásáért, vagy megváltásáért küzdenek. Az északi buddhista országokban, ahol jól ismerik a *nirmánakáják*-ról szóló tant, - ők azok a *bodhiszattvá-k*, akik a jól kiérdemelt *nirváná*-ról, vagy a **dharmakája** öltözetről (mindkettő örökre kizárja őket az emberek világából) lemondanak, hogy láthatatlanul az emberiség segítségére lehessenek és hogy az embereket végül a *paranirváná*-ba vezessék - minden új *bodhiszattvá*-t, vagy beavatott nagy adeptust az emberiség szabadítójának neveznek. Schlagintweit megállapítása a *Buddhism in Tibet* c. művében, miszerint a *Prulpai Ku*, vagy *nirmánakája* „az a test, amelyben a *buddhá-k*, vagy *bodhiszattvá-k* a földön megjelennek, hogy az embereket tanítsák”, teljesen hibás és semmit meg nem magyaráz.

113. Utalás arra, hogy az emberi szenvedélyeket és bűnöket a jelöltség próbaideje alatt meg kell ölni; ezek termékeny talajában azután kisarjadhathatnak a transzcendentális erények szent csirái, vagy magvai. A régebről meglévő, vagy *veleszületett* tehetségeket, erényeket és képességeket úgy tekintik, mint az előző életek szerzeményeit. A zsenialitás kivétel nélkül egy előbbi életből áthozott tehetség, vagy hajlam.

114. Titiksá: a *rádzsa jóga* ötödik fokozata, a legmagasabbrendű közömbösség állapota. A *jógi* aláveti magát ha szükséges - annak, amit „emberi öröme és fájdalomnak” neveznek és ebből nem származik számára sem öröm, sem fájdalom. Vagyis röviden az a fokozat, amikor a *jógi* fizikailag, mentálisan és erkölcsileg érzéketlenné és közömbössé válik mind a fájdalommal, mind az örömmel szemben.

115. Szovani az, aki *szaván*-t, *dhjáná* első ösvényét gyakorolja, vagyis a *szrotápati*.

116. A nappal itt egy egész **manvantárát** jelent, egy kiszámíthatatlan hosszúságú időtartamot.

117. Meru hegye: az Istenek szent hegye.

118. Az északi buddhizmus szimbológiája szerint *amitábha*, azaz a „végtelen tér” (*parabrahma*) paradicsomában két *bodhiszattva* van: *Kvan-si-jin* és *Tasisi*. Szüntelenül fényt sugároznak a három világra, amelyben élnek - így a miénkre is - hogy ezzel a fényvel (a tudás fényével) segítségül jöjjenek a *jógi-k* oktatásában, akik viszont, ha rájuk kerül a sor, az emberiséget fogják megváltani. Magas pozíciójuk *amitábha* birodalmában az allegória szerint onnan ered, hogy annak idején, mint *jógi-k*, a Földön jártukban könyörületes cselekedeteket vittek véghez.

119. E három világ a lét három síkja: a földi, az aszt rális és a szellemi.

120. A **védőfal**, vagy „az oltalmazás fala”. Azt tanítják, hogy a *jógi-k*, szentek és adeptusok, különösen a *nirmánakájá-k* hosszú sorának felhalmozott erőfeszítéseiből mintegy védőfal épült, amely láthatatlanul védelmezi az emberiséget a még sokkal nagyobb bajoktól.

121. Klesha: az élvezet, vagy a világi öröme (akár jó, akár rossz) szeretete.

122. Tanhá: az élni-akarás, amely az újraszületést okozza.

123. Ezt a „résztét”-et nem szabad ugyanabban az értelemben felfogni, mint a theisták azon fogalmát, hogy „Isten maga a szeretet”. A könyörület itt egy elvont, személytelen törvény, természeténél fogva abszolút harmónia, amit az egyenetlenség, szenvedés és bűn összezavar.

124. Az északi buddhizmusban *Buddhá*-nak hívnak minden nagy *arhát*-ot, adeptust és szentet. (A fentiek a „*Thegpa Chenpoido*”, a *Mahájána Szútra* „*Invocations to the Buddhas of Confession*” I. rész 4. verséből valók.)

125. A **bodhiszattva** a hierarchiában kisebb, mint egy tökéletes *Buddha*. Az exoterikus szóhasználatban e kettőt gyakran összekeverik. De az ösztönös és helyes népi felfogás, tekintettel a *bodhiszattvák* önfeláldozására, nagyobb tisztelettel adózik egy *bodhiszattvá*-nak, mint egy *buddhá*-nak.

126. Ugyanez a népies tiszteletadás nevezi a „Részvét Buddhái”-nak azokat a *bodhiszattvá*-kat, akik elérve az **arhát** fokozatát (azaz befejezve a negyedik, vagy hetedik ösvényt) visszautasítják, hogy átlépjenek a *nirvánai* állapotba, vagyis hogy „felvegyék *dharmakája* öltözetét és át keljenek a túlsó partra”, különben nem lenne többé módjuk arra, hogy az embereken segítsenek, még olyan kis mértékben sem, amint azt a *karma* megengedné. Inkább láthatatlanul (mintegy szellemben) a világban maradnak és elősegítik az emberek megváltását azzal, hogy a Jó Törvény követésére bírják őket, vagyis megmutatják az igazság ösvényét. Az exoterikus északi buddhizmusban előírás az ilyen nagy jellemeket szentként tisztelni, sőt imákat is mondanak hozzájuk, akárcsak a görög és a római katolikus egyház hívei a szentekhez és egyéb patrónusokhoz; - más részről viszont az ezoterikus tanokban nincs szó ilyesmiről.

Nagy különbség van a két tan között. Az exoterikus laikus nem tudja felfogni a *nirmanakája* szó jelentőségét. Az orientalisták tévedései és nem kielégítő magyarázatai erre a tényre vezethetők vissza. Így pl. Schlagintweit azt hiszi, hogy, a *nirmanakája* egy fizikai formát jelent, amit a *buddhák* inkarnációjuk tartamára felvesznek, mint „földi akadályaik közül a legkevésbé magasztosat” (lásd *Buddhism in Tibet*), és e tárgyat kifejtve egészen hamis képet ad.

A valódi tan a következőképpen szól:

A három buddhikus test, vagy forma neve:

- **nirmánakája,**
- **szambhogakája,**
- **dharmakája;**

Az első (a **nirmánakája**) az a nem földi forma, amelyet a *buddha* akkor vesz fel, amikor fizikai testét elhagyja és asztrális testében jelenik meg, természetesen az adeptus teljes tudásával felruházva. A *bodhiszattvá* ezt önmagában fejleszti ki, mialatt az Ösvényen jár. Miután célját elérte és lemondott annak gyümölcséről, mint adeptus a földön marad. Halála után ahelyett, hogy a *nirváná*-ba menne, a magának szótt ragyogó testben marad, a beavatatlan embe riség számára láthatatlanul, azért, hogy örködjék felette és védelmezője legyen.

A **szambhogakája** ugyanaz, de a három tökéletesség mnég nagyobb ragyogásával, amelyek közül az egyik: minden földi érdek teljes eltörlése.

A **dharmakája** test a tökéletes *buddha* teste, tulajdon képpen egyáltalán nem test, hanem egy eszményi lehellet; az egyetemes tudatba merült tudat, vagy a minden egyéni tulajdonságtól mentes lélek. Ha egyszer *dharmakája* lett, egy adeptus, vagy *buddha* felhagy a földre vonatkozó minden kapcsolattal, vagy gondolattal. De az emberiség megsegítése kedvéért az az adeptus, aki elnyerte a *nirváná*-hoz való jogát, misztikus kifejezéssel élve „lemond a *dharmakája* testről”, a *szambhogakája* testből csak a nagy és tökéletes tudást tartja meg és *nirmánakája* testében marad. Az ezoterikus iskola tanítása szerint *Gautama Buddha* több *arhát*-jával, együtt ilyen *nirmánakája*, akinél nagyobbat az emberiségért való áldozatkészséget és lemondást tekintve - nem ismerünk.

127. Mjalba: a mi Földünk; az ezoterikus iskola helyesen pokolnak nevezi és minden poklok közül a legnagyobbnak tartja. Az ezoterikus tanok nem tudnak más pokolról, vagy bűnhődési helyről, mint egy emberlakta bolygóról, vagyis a Földről. **Avicsi** nem hely, hanem állapot.

128. Ez azt jelenti, hogy az emberiségnek egy új megváltója született, aki az embereket a végső *nirváná*-ba vezet - t.i. a lét-ciklus befejezése után.

129. Ez annak a formulának egyik változata, amelyet minden tanulmány, invokáció vagy utasítás végén megtalálunk:

„Béke legyen mindennel”,

„Áldás mindenre, ami él”, stb.

A Három Csarnok és az Üdvösség Völgye	I. Csarnok: A Tudatlanság Csarnoka	II. Csarnok: A Tanulás Csarnoka	III.. Csarnok: A Bölcsesség Csarnoka	Az Üdvösség Völgye
A „Világok” és az ember tudat-állapotai	Fizikai	Lelki (pszichikai)	Szellemi (spirituális)	Isteni (transzcendentális)
A háromszoros ember	Személyiség		Magasabb Én (Ego)	Monád
A hétszeres ember	Fizikai test életerő-test	Káma-Manasz (érzelmek, mindennapi gondolatok)	Buddhi- Manasz (bölcsesség gondolata i megvilágosodott egye - Buddhi)	Atma
Az Ösvény három lépése: fentről, lefelé	...uralkodik az alsóbb én-en.		... uralkodik az Isteni Én-en. Az Isteni Én – ←-----	Az Örökkévaló – ←-----
Az Ösvény három lépése: lentől felfelé	A szeretetlenni cselekvések gyermeke		...az önismeret. El kell érni az ön- ismeretet és ennek megfelelően a Nirvánát.
Az Ösvény	A végső felszabadulás útja az én-en kívül kezdődik és végződik.		A végső felszabadulás útja az Én-en belül van.	
Az ember kötelességei (dharmája)	Az emberiség javára élni (első lépés)		A hat nagyszerű erényt gyakorolni. (második lépés)	Elérni a Nirvána dicsőségét, de lemondani róla (a legfőbb, a végső lépés)
A Hét Kapu	Szeretet Harmónia Rendíthetetlen Türelem		Vágytalanság Szilárdság Elmélyedés Bölcsesség	A Boddhiszattva ösvénye

A Csend Hangjában leírtak táblázatos összefoglalása.
(Megjelent a The Theosophist 1990. júliusi számában.)